Nr 117. Kraków, Wtorek 11. Marca 1913. Rok XXXII.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgrzech: z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 kor. 70 h.
z dwurazową	38 „	19 „	9 kor. 50 h.	3 „ 20 „
W Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 koron	3 „
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi „N. Reformy"** w Krakowie.
Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.
Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41. Dla rozmów zamiejscowych **1572.**
Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 857.484.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 12 hl.: w Biurze dzienników **S. Sokołowskiego,** ulica Jagiellońska 3 i w **Biurze Plohna,** ulica Karola Ludwika 9.
Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA REFORMA

NUMER POPOŁUDNIOWY.

Prenumeratę przyjmują:
zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupcyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.
Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokołowski, ul. Jagiellońska 3. — **W Jarosławiu** A. Amster. — **W Tarnowie** M. Rockach. — **W Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — **W Paryżu** Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.
Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz 15 h. — **Nadesłane** po 60 h. od wiersza. — **Głosy publiczne** po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h. — **Załączniki** do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Mały plan finansowy.

Komisya finansowa austryackiej Izby posłów załatwiła się zeszłej soboty z tak zwanym małym planem finansowym. Była to niewątpliwie praca trudna i żmudna. Dyskusya chwilami, przedewszystkiem ze względu na znany antagonizm czesko-niemiecki i w tej kwestyi, który niedawno obszerniej oświetliliśmy, przybierała tak ostry charakter, że potrzeba było wielkich wysiłków, aby sprawy całej nie narazić na szwank i wogóle uniknąć jej rozbicia. Ostatecznie zdołano przełamać wszelkie trudności. Z tego oczywiście nie wynika, że plan finansowy, który zaraz po Świętach Wielkanocnych, a więc 8 kwietnia, przyjdzie pod obrady Rady państwa, w Izbie tej przejdzie gładko i bez większej opozycyi. Przeciwnie, liczyć się należy z tem, że spotka się z nowemi trudnościami.

Rzecz zresztą jest bardzo poważna i ze wszech miar godna głębszego zastanowienia, bo podług projektu chodzi o uchwalenie nowych podatków, w wysokości mniej więcej 100 milionów koron, które zapłacić ma ludność monarchii austryackiej. Kwota taka drobnostką nie jest, zwłaszcza gdy się uwzględni obecną stagnacyę w handlu i przemyśle i sytuacyę w całem życia gospodarczem wprost fatalną.

Sumy tej dostarczać mają następujące źródła podatkowe. Najpierw zreformowany podatek osobisto-dochodowy, któremu niedawno temu poświęciliśmy szereg krytycznych uwag, a który, jak wiadomo, obejmuje podwyższenie stopy podatkowej, wgląd w księgi handlowe i tak zwany „podatek kawalerski", podług chwilowych obliczeń ma przynieść 35 milionów kor. więcej, aniżeli dotąd. Optymiści sądzą, że nadwyżka wyniesie nawet 50 milionów koron rocznie. Dobrze jednak uczynią ci, którzy optymizmowi temu oddawać się nie będą, bo nie ma nic gorszego, jak łudzenie się w kwestyach finansowych, które wymagają zawsze chłodnej rozwagi, bez iluzyj w jednym lub drugim kierunku.

Ze spodziewanych więc 35 milionów państwu przypaść ma w udziale 15 milionów koron, które zużyć je pragnie na pragmatykę urzędniczą. Reszta, w wysokości 20 milionów rozdzieloną będzie w ten sposób, że na państwo przypadnie 60 procent, czyli 12 milionów, na kraje zaś koronne 40 procent, czyli 8 milionów koron. To znaczy, z ogólnej, spodziewanej nadwyżki z całego zreformowanego podatku osobisto-dochodowego państwo otrzyma: 15 plus 12, czyli ogółem 27 milionów koron. Interesującem byłoby obliczyć, jakim udziałem Galicya, a więc nasz kraj, w ogólnej tej kwocie będzie musiała partycypować na rzecz państwa, a jaki procent przypadnie jej w zamian w udziale. Obliczenia takiego nie ma niestety, a jednak posiadałoby ono duże znaczenie. Jest tylko przypuszczenie, że do kraju naszego powrócą co najwyżej dwa miliony koron, natomiast nie wiadomo, ile do ogólnej kasy państwowej wnieść będziemy musieli.

Udział krajów koronnych w małym planie finansowym obliczony jest z podatku wódczanego na 55 milionów koron. Kwota ta ma przypaść krajom. Ponieważ dotąd z podatku wódczanego otrzymywały one 20 milionów, więc nadwyżka wynosi tutaj 35 milionów kor. Państwo zaś zatrzymuje dotychczasowy dochód w sumie 78 milionów. Dochody krajów podnosić się będą w miarę wzrastania dochodu z tego podatku i to tak długo, dopóki nie dojdą do wysokości dochodu państwa.

Tu efekt finansowy dla kraju naszego przedstawia się względnie dość korzystnie. Aż do dochodu do 35 milionów, Galicya z kwoty tej otrzyma około 9 milionów, z dochodu dalszych 10 milionów przypadną jej w udziale przeszło 2 miliony, i wreszcie z dalszych jeszcze 10 milionów przeszło 3 miliony. W ten sposób Galicya razem z podatku wódczanego otrzymać ma 14 do 15 milionów koron. Jeżeli do kwoty tej dodamy 2 miliony z podatku osobisto-dochodowego, natenczas otrzymamy ogólną sumę około 17 milionów, które podług małego planu finansowego ma kraj nasz otrzymać. Jest to oczywiście chwilowe i doraźne, a nie zupełnie ścisłe i dokładne obliczenie. Ile faktycznie pieniędzy do kraju naszego wpłynie z nowych ogólnych podatków, które przynieść mają 100 milionów koron, przyszłość dopiero okaże.

Licząc się dalej z tem, że na ogólną kwotę 100 milionów nowych podatków Galicya złożyć będzie musiała około 20 milionów rocznie, w zamian czego otrzyma tylko około 17 milionów, dochodzimy do rezultatu, że ekonomicznie słaby i wycieńczony kraj nasz z powodu nowego planu finansowego będzie musiał dostarczyć do kasy państwowej około 3 miliony rocznie więcej, aniżeli dotąd. Jest to niewątpliwie kwota poważna i jeden dowód więcej, że pod względem gospodarczym Galicya dostaje się zawsze na szary koniec, z drugiej zaś strony przygniatana jest coraz większemi ciężarami podatkowemi. Czesi i Niemcy na pewno podnieśliby przeciwko takiemu rozdziałowi stanowczy i energiczny protest, my zaś płacimy, zmniejszając i w ten sposób nasz zbiorowy majątek narodowy.

Jak już powyżej zauważyliśmy, uchwalony w komisyi finansowej projekt przedłożony będzie pełnej Izbie natychmiast po wakacyach wielkanocnych. Przygotować się należy, że dyskusya, zarówno generalna, jak specyalna, potrwa tu około czterech tygodni. Imiennych głosowań będzie co najmniej piętnaście. A tymczasem rządowi ogromnie zależy na przyspieszeniu całej sprawy, ponieważ nowy podatek wódczany ma wejść w życie już z dniem 1 maja.

Oprócz podatku osobisto dochodowego i wódczanego uchwaliła komisya finansowa także podatek automobilowy, na wina musujące i totalizatora. Dochody z tych podatków państwo rezerwuje wyłącznie dla siebie, tak że kraje koronne są tu z nich całkiem wyłączone.

Na uchwalenie 100 milionów koron nowych podatków sprawa podatkowa się nie ukończy. Po małym ma przyjść wielki plan finansowy, który sfery rządowe zamierzają przeprowadzić najpóźniej do 1917 roku, aby do budżetów państwa i krajów koronnych wprowadzić porządek. Na jakich reformach nowy ten, wielki plan polegać będzie, na razie nie wiadomo jeszcze. Obejmować ma jednak pomiędzy innemi podatek zapałkowy i spadkowy. Dla ludów monarchii zapowiedź ta budzić musi uczucie niemałego zaniepokojenia.

Niejasna sytuacya.

(Telefonem).

Wiedeń, 11 marca.

(Nowe komplikacye z powodu sprawy albańskiej. — Wyjazd Jovanowicza. — Urlopy zamiast demobilizacyi. — Jedyny symptomat pokojowy.)

Dziś zbiera się w Londynie konferencya ambasadorów na posiedzenie, na którem omawiana będzie sprawa albańska. Sprawa ta doznała w ostatnich dniach znacznego zaostrzenia z powodu wysłania silnych wojsk serbskich do Durazzo i pod Skutari.

„Reichspost" grozi, że w razie, jeżeli konferencya ambasadorów nie doprowadzi w sprawie albańskiej do porozumienia, Austrya będzie zmuszona sama bronić swoich interesów, nie mówi jednak, w jaki sposób Austrya zamierza to uczynić.

Dzienniki zwracają uwagę na wyjazd posła serbskiego w Wiedniu Jovanowicza do Belgradu. „N. Fr. Presse" zaznacza", że Jovanowicz odbył w ostatnim czasie wiele konferencyj z miarodajnemi osobistościami wiedeńskiemi, a szczególnie często konferował z wspólnym ministrem skarbu Bilińskim, który z pewnością umiał wytłumaczyć serbskiemu dyplomacie, że Austrya nie ma wobec Serbii ani wrogich, ani małostkowych zamiarów. Trudno sobie zatem wytłumaczyć wobec tego nagłą wysyłkę wojsk serbskich do Albanii, co przecież nie może się przyczynić do polepszenia się stosunków między Austryą a Serbią. Serbia, która rozpoczęła wojnę pod hasłem uwolnienia swoich braci z pod jarzma tureckiego, daje obecnie dowód, że sama jest jeszcze ujarzmiona, że nie robi tego, czego sama chce, tylko to, co jej każą z Petersburga.

Wobec tego zaostrzenia sprawy albańskiej, także rokowania austryacko-rosyjskie w sprawie demobilizacyi nie uczyniły postępów. Wprawdzie będą obecnie, z okazyi Świąt Wielkanocnych, udzielone rezerwistom urlopy, dzienniki jednak wyraźnie zaznaczają, że nie należy tego identyfikować z demobilizacyą. Sytuacya jest w dalszym ciągu jeszcze nie wyjaśniona, co wynika już choćby z tego, że państwa bałkańskie nie dały dotąd odpowiedzi na zaofiarowane przez mocarstwa pośrednictwo.

Za objaw niepewnej sytuacyi zagranicznej należy też przyjąć wiadomość, nadeszłą z Berlina, donoszącą, że cesarz Wilhelm postanowił ostatecznie zaniechać podróży do Korfu. Z tego powodu nie przybędzie cesarz Wilhelm w marcu do Wiednia, jak zapowiedziano. Wyraźnie zaznaczają, że cesarz Wilhelm, ze względu na wojnę bałkańską, postanowił w tym roku nie wyjeżdżać na Korfu, a wizytę u cesarza Franciszka Józefa odroczył do lata i przybędzie prawdopodobnie do Ischlu.

Za jedyny symptomat, usprawiedliwiający nadzieje pokojowego rozwikłania obecnych komplikacyj, uważać należy pewne zbliżenie między Anglią a Niemcami. Świadczy o tem wiadomość, pochodząca z Londynu, że ks. Walii uda się na dłuższy pobyt na dwór berliński.

Bułgarya wobec Albanii.

Sofia, 11 marca.

„Mir" wywodzi, że widoki ofiarowanego przez mocarstwa pośrednictwa są bardzo słabe, wobec wielkich różnic, jakie istnieją między żądaniami państw bałkańskich, a stanowiskiem Turcyi.

Charakterystycznem jest, że prasa bułgarska zajmuje obecnie bardzo przychylne stanowisko wobec przyszłej, niezawisłej Albanii, i domaga się nawet zawarcia formalnego sojuszu między Bułgaryą i Albanią. Albania bowiem będzie jedynem państwem, które nie będzie dążyło do wzbogacenia się kosztem terytoryum bułgarskiego.

Niesnaski w związku bałkańskim.

Belgrad, 11 marca.

Prasa serbska występuje w dalszym ciągu bardzo ostro przeciw Bułgaryi i twierdzi, że związek bałkański w obecnych warunkach już tylko problematyczne posiada znaczenie.

„Mały Żurnal" zarzuca Bułgaryi, że zniszczyła sojusz bałkański swoją parweniuszowską polityką.

„Stampa" donosi z Saloniki, że z okazyi upadku Janiny urządzono uroczystość, w której wzięli udział oficerowie greccy i serbscy. Bułgarzy jednak na tę uroczystość nie przybyli.

Rumunia z bronią u nogi.

(Koresp. „N. Reformy".)

Bukareszt, 11 marca.

Rozgoryczenie Rumunii przeciwko Bułgarom rośnie, utrwala się. Rasowa niechęć psuje na strój, dotąd i tak niezbyt przyjazny, zapowiadając burzę na przyszłość. Im bliższą jest chwila zawarcia pokoju pomiędzy Turcyą a związkiem bałkańskim, tem widoczniejszą staje się nienawiść Rumunów do Bułgaryi. Objaw tem dziwniejszy, iż istnieje niemal pewność, iż Bułgarzy ustąpią przed żądaniami Rumunii. Doznaje się wrażenia, jakby Rumuni żałowali — za późno, że nie wzięli udziału w wojnie, że nie zdobyli jakichś znacznych praw, nie wcielili nowych ziem do państwa. Dziś klamka zapadła, a to, co się Rumunom dostanie, wydaje się tu wszystkim zbyt małem i niepewnem na przyszłość.

W chwili, w której Bułgarya zawrze pokój z Turcyą, Rumunia zmobilizuje znaczną część wojska i posunie je ku granicy. Z bronią u nogi będzie czekała sądu Europy — któremu poddać się bezwarunkowo... nie myśli. Przygotowania europejskiej dyplomacyi denerwują Rumunię, więc żąda bardzo stanowczo, aby mocarstwa zabrały się do rozpatrzenia sporu bez zwłoki. W tym duchu przemawia tu cała prasa i podtrzymuje rząd. Minister spraw zagranicznych, Majorescu, postawił żądanie pospiechu bardzo wyraźnie w rozmowie z tutejszym posłem francuskim, i nie ukrywał bynajmniej, iż ma już pozwolenie króla do zarządzenia mobilizacyi na wypadek, gdyby Bułgarya czyniła trudności, a mocarstwa sprawę zwlekały.

Co do ugrupowania się mocarstw w tej sprawie, to oceniają je tutaj należycie i chcąc zapobiedz obłudzie, żądają, aby sprawa była rozpatrywaną przez posłów trójprzymierza w Bukareszcie i przedstawicieli trójporozumienia w Sofii. Jedni i drudzy znają sprawę dokładnie i nie będą mogli zwlekać jej załatwienia pod pozorem potrzeby informowania się. — Hamulcem chwilowym jest jeszcze Petersburg, który dotąd nie zdradził swoich zamiarów i sympatyj. Tam czyni Rumunia obecnie usilne starania, aby zyskać albo stanowcze poparcie, albo też otrzymać jasną odpowiedź, czy Rosya stoi po stronie Bułgaryi? Jubileusz Romanowych może dużo przyczynić się do pokojowego załatwienia sporu, gdyż car chce znowu zamanifestować, iż, jako inicyator haskiej konferencyi, nietylko jest zwolennikiem pokoju, ale, co więcej, że on jeden utrzymuje pokój w Europie i moc ku temu posiada. Być więc może, iż hasło pokoju uświetni carskie uroczystości i będzie tak trwałe, jak... wszystkie uroczyste obchody.

W Rumunii i w Bułgaryi panuje obecnie przekonanie, iż odstąpienie Dobrudży nie będzie niczem innem, jak tylko zapewnieniem... wojny w niedalekiej przyszłości. Danew, który w ciągu całej swej karyery politycznej był bardzo szczerym, i, jak dawniej, tak i teraz lubi zdradzać nietylko własne myśli, ale i nastroje rządu i narodu bułgarskiego przez dzienniki, które sam utrzymuje i do których często sam pisuje, dziś bez ogródek powiada w „Bułgaryi", że stosunki polityczne zniewolą prawdopodobnie Bułgaryę do odstąpienia Rumunii żądanych ziem, ale stanie się to w przekonaniu, iż to ustępstwo będzie w przyszłości kosztowało strumienie krwi! To samo ponure przekonanie panuje w najpoważniejszych kołach Rumunii. Tu liczą już dziś na rychłe zamącenie pokoju na Bałkanie przez sprzymierzeńców. Greków tu nienawidzą, lecz liczą na ich nienawiść ku Bułgarom, która rychlej, czy później, wywoła starcie. Wtedy Rumunia sięgnie po większą zdobycz. Dziś już obliczają siły. Na 7,248.000 ludności jest co najmniej milion mężczyzn w wieku od 20 do 40 lat. Z tego miliona można powołać w razie potrzeby 800.000—900.000 ludzi pod broń. Bułgarya, wycieńczona obecną wojną, nie zdobędzie się rychło na znaczną armię.

Lecz oprócz Greków znajdzie Rumunia innych jeszcze sojuszników. Już dziś myśli o ich zjednaniu. Oto nagle zrodziła się ogromna sympatya dla... Albańczyków. Mówią tutaj, że Rumunia pospieszy Albanii ze znaczną pomocą. Chce jej ofiarować 2 miliony franków rocznie na cele oświaty, dać inżynierów dla kierowania najpilniejszemi robotami i wziąć na wychowanie bezpłatne 200 młodych Albańczyków, aby im dać wykształcenie wojskowe w tutejszym, istotnie doskonałym, korpusie kadetów. A że do tej szlachetnej pomocy przyłączą się Włochy i Austrya, to nie ulega wątpliwości; — więc rzecz oczywista, że w zamian za to na Czarnogórę i Serbię rozsypią się dobrodziejstwa... z Petersburga! Tak to już dziś ze wszech stron starają się o zapewnienie pokoju.

Tymczasem tutaj już wszystko gotowe do zajęcia Dobrudży: wojsko, plany i pieniądze. Projekt mostu na Dunaju opracowany szczegó-

---

Konstanty Srokowski.

Trzystolecie Romanowów.

4

(Ciąg dalszy.)

Historya, zarówno jak natura, zna swoje dziwy, swoje niepojęte i niemożliwe niemal do zrozumienia nagłe odchylenia od normy. Takim dziwem, czy dziwolągiem historyi, był Piotr Wielki. Poznając jego dzieje, tok jego niestrudzonej, jak gdyby wulkanicznej twórczości i odtwórczości, nie podobna oprzeć się wrażeniu, że wyznawcy teoryi ras mają jednak bardzo wiele słuszności. Skąd bowiem w tem zniewieściałem, rozleniwionem, gnuśnie konserwatywnem, bigoteryjnem i po bizantyńsku przewrotnem środowisku, jakiem do czasów Piotra był zawsze dwór carów rosyjskich i jakiem pozostał on po nim, wziął się nagle ten człowiek olbrzymiego wzrostu i atletycznej siły, w którym nienawiść do wszystkiego rdziennie rosyjskiego, pogarda do wszystkiego, co wytworzyły dotychczasowe dzieje jego ojczyzny, była tak wielką, iż lud instynktem swoim odczuł w nim — antychrysta, przepowiadanego przez pismo święte, że on sam, nie mogąc wytrzymać w tem starem mieście, w tej starej stolicy, zbudował sobie nową, ponurą, widmową jakąś i dziwaczną, jak ten grunt bagnisty, w którym najpiękniejsze gmachy Petersburga zapadają się z roku na rok coraz głębiej... Czyżby to ta krew szkockiej awanturnicy jakiejś, która przez matkę Naryszkinę dostała się do jego żył, sprawiała te cuda? Do dzisiaj jeszcze nacyonaliści i historyozofowie rosyjscy kręcą nad tem pytaniem głowami, kończąc swoje rozmyślania nad wielkim carem uporczywem twierdzeniem — a jednak nie był on Rosyaninem...

Piotr Wielki ducha kultury i cywilizacyi europejskiej nie rozumiał nigdy należycie, ani nie odczuwał w sposób, kulturalnemu człowiekowi właściwy. Był to genialny, śmiały i zdumiewająco energiczny barbarzyńca, półazyata, który przyszedł tylko do przekonania, że okręty holenderskie i pływanie na nich po dalekich morzach jest rzeczą bardzo pożyteczną, że regularna, jednolicie ubrana i uzbrojona, systematycznie ćwiczona armia jest lepszą, niż zbieranina, ściągana na prędce od wypadku do wypadku, że administracya państwowa, wykonywana przez wyszkolonych specyalnie urzędników, płatnych przez skarb państwa, jest lepszą i sprężystszą, niż administracya patryarchalna, wykonywana przez „pomieszczików" i szlachtę i t. d. Podstaw kultury europejskiej, jej źródeł, praw jej powstania i rozwoju, Piotr Wielki nie przeczuwał nawet i nie troszczył się o nie. Najlepszym zaś tego dowodem jest fakt, że chciał Rosyę w ciągu kilku lat przerobić na Europę i zżymał się okrutnie, ile razy przekonywał się, że to tak prędko i łatwo nie idzie.

Wielki ten reformator w licznych swoich podróżach po Europie widział tylko powierzchnię obcego sobie życia, które mu tak bardzo imponowało i które tak bardzo pokochał.

Pracował wprawdzie jako prosty cieśla w dokach amsterdamskich. Wiele miast europejskich zwiedził w przebraniu, starając się poznać mechanizm życia europejskiego, ale, mimo to, bystry jego zwrok nie przenikał głębiej pod powierzchnię tego, co widzieć i zapamiętać potrafił.

Zgodnie z takiem swojem pojmowaniem kultury europejskiej i cywilizacyi, Piotr Wielki rozpoczął swoje dzieło od — reformy ubrań rosyjskich. Był on przekonany, że wystarczy barbarzyńców rosyjskich poprzebierać w europejskie fraczki i spodenki, aby stali się cywilizowanymi i kulturalnymi ludźmi. Pewnego dnia wydał ukaz, w którym oświadczał, że każdy, pobierający pensyę państwową lub pragnący mieć dostęp do dworu, musi odtąd ubierać się tylko po europejsku. Na bramach Moskwy i innych większych miast powywieszano wzory ubrań europejskich. Wszyscy zaś inni wierni poddani, z wyjątkiem popów, chłopów, Tatarów i Kałmyków, które to kategorye poddanych były na razie wyjęte z pod przymusu przyjęcia nowej mody, wchodząc czy wjeżdżając w bramy Moskwy w strojach narodowych, mieli do wyboru albo zapłacić specyalny podatek w kwocie 20 kopiejek od głowy, albo uklęknąć i dać sobie o tyle skrócić swoje kaftany, o ile przy klęczeniu leżały na ziemi.

Przy europejskiem ubraniu źle wyglądały starorosyjskie patryarsze brody, które Rosyanie pielęgnowali ze szczególną pieczołowitością. Podobnie bowiem, jak niektóre ludy wschodnie lokują w brodach wszystkie dobrotliwe duchy, tak i Rosyanie byli przekonani, że piękna, nigdy nie strzyżona, ale naturalnie rosnąca broda, jest znamieniem — prawowierności chrześcijańskiej. Dlatego ukaz Piotra w sprawie obcinania bród nie był bynajmniej tak śmiesznym, jakby się dzisiaj mógł wydawać. Przeciwnie, stanowił on prawdziwą rewolucyę i przewrót w pojęciach obyczajowych, a nawet religijnych, tak, że łatwiej było odważyć się na podniesienie podatków, wycięcie kilku tysięcy buntowników jakichś i wynalezienie nowej jakiejś kontrybucyi, aniżeli wystąpić przeciw brodom. Jak wielkim był kult brody i jak daleko sięgał on w przeszłość, świadczy prawo Jarosława jeszcze, wedle którego kara za wyskubanie bliźniemu brody była czternaście razy większa, niż za pozbawienie go ręki...

Piotr Wielki nie zważał na to, lecz raz wypowiedzianą brodom wojnę prowadził z zaciętością drakońskimi środkami. Tylko popi i chłopi otrzymali prawo zachowania swych bród. Poza nimi zaś tacy tylko, którzy opłacali podatek wyższy, aniżeli 100 rubli rocznie. Że zaś wykonanie tej „reformy" fryzyerskiej nie było łatwe, świadczy następujący wypadek, jaki zdarzył się w Woroneżu. Do miasta tego, w którem rządził podówczas ulubieniec Piotra, słynny Mieńszikow, miał na święta Wielkanocne przyjechać sam car. Mieńszikow, chcąc zrobić przyjemność carowi, postanowił wpłynąć na członków tamtejszego zarządu miejskiego, aby na przyjęcie cara wystąpili gładko pogoleni i w niemieckich ubraniach. W tym celu wezwał Mieńszikow nieprzeczuwających nieszczęścia dygnitarzy miejskich do siebie i oświadczył im krótko a dobitnie:

— Mam najostrzejszy rozkaz cara, abyście się na jutro — było to w wielką sobotę — przebrali w te oto ubrania i abyście pogolili sobie brody. Jeżeli nie chcecie, to przygotujcie się do podróży na Syberyę, bo kibitki już czekają!

Biedni ojcowie miasta Woroneża próbowali skruszyć serce surowego Mieńszikowa. Upadli na kolana, zaczęli płakać i zapewniać, że woleliby raczej rozstać się z głowami swojemi, niż z brodami. Mienszikow jednak pozostał twardy, jak głaz. Skinął na żołnierzy, którzy w mgnieniu oka założyli nieszczęśliwym kajdany i zaczęli ich wlec ku kibitkom. Wtedy najmłodszy z rajców Woroneskich, który ożenił się niedawno i wolał jednak rozstać się z brodą, niż z młodą i piękną żoną, oświadczył gotowość spełnienia woli carskiej. Przykład tej małoduszności podziałał demoralizująco na pozostałych. Po chwili więc całe municypium woroneskie zmywało resztki mydła z twarzy i ze zdumieniem oglądało kuse swoje pluderki.

Niektórzy Rosyanie, zmuszani takiemi sposobami do golenia brody, przechowywali je potem całe życie bardzo troskliwie, a umierając kazali je sobie wkładać do trumny, aby módz się przed św. Mikołajem wykazać, że się tej najpiękniejszej ozdoby prawowiernego chrześcijanina pod przymusem wyrzekli...

Tylko wobec sekciarzy zachował Piotr na punkcie ich bród pewną rezerwę. Znał on ich fanatyzm i nieprzejednanie na punkcie starych i często niedorzecznych form, jak żegnanie się dwoma palcami i złe gramatycznie używanie kilku przyimków w formułach kościelnych. Dla tego też wolał obłożyć ich brody podatkiem dość wysokim, niż ważyć się na ich obcięcie. Co roku musieli raskolnicy taki podatek od bród swoich opłacać, na co otrzymywali pokwitowanie w postaci znaczka metalowego, na którym z jednej strony widniała broda i wąsy, na drugiej zaś był napis: „dań płaczena" i rok.

W ten sposób kwestye mody odegrały w dziele reformatorskiem Piotra rolę bardzo ważną. Raz jedyny, zdaje się wtedy, kwestya pantalonów, tak lub inaczej skrojonych, miała znaczenie — historyczne. Kiedy wreszcie sprawę ubrania europejskiego udało się Piotrowi załatwić, przynajmniej w jego najbliższem otoczeniu i po miastach, przyczem — dodać to potrzeba — kobiety najmniej stawiały jego nowatorstwom oporu, zadowolone, że mogą zmienić swoje tualety, przystąpił on do innych zadań pedagogiczno cywilizacyjnych. Postanowił on na przykład zademonstrować Rosyanom całą wyższość zaprowadzanej przez siebie cywilizacyi nad starożytnemi obyczajami rosyjskiemi. W tym celu urządził bardzo uroczyste wesele pary swoich nadwornych karłów, to jest jakichś biedaków przez naturę upośledzonych na wzroście i rozumie, których masami całemi gwoli rozweselenia utrzymywali na swym dworze carowie rosyjscy i znakomitsi bojarzy. Na wesele to rozkazał Piotr przybyć gościom zaproszonym w starorosyjskich strojach. Jechali więc bojarzy na niskich koniach z grubemi łańcuchami srebrnemi zamiast uzd w ręku. Konie i jeźdźcy pokryci byli mnóstwem blaszek srebrnych, które przy każdem poruszeniu hałaśliwie dzwoniły. Panie, gęsto zawoalowane, jechały na dwukołowych wózkach tatarskich, które tak trzęsły na wyboistej drodze, że biedne damy tylko piszczały. Suknie ich były także staromodne z niemożliwie długiemi rękawami. Buciki na obcasach pięciu cali wysokości, raczej do szczudeł niż do bucików podobne.

(C. d. n.)

łowo i zaraz po włączeniu tej dzielnicy rozpoczną się roboty. Najgorzej wyjdą na odstąpieniu Dobrudży żydzi. Pod panowaniem Bułgaryi mieli zupełne prawa obywatelskie. Rumunia jeszcze nie ma równouprawnienia żydów i nie myśli go wprowadzać. Tem się tłumaczą petycye z Sylistryi i Sofii, ażeby Bułgarya Dobrudży nie odstępowała.

O sprawie szpiegowskiej nie wspomniałem. Obojętnem to dla nas, czy szpieg pochodzi z Galicyi, lub skądinąd. Rzecz ta ma pewne znaczenie i dla tego Rumunia rozdmuchała fakt — oto szło o skompromitowanie Rosyi, która istotnie szpiegów bardzo intensywnie i ma ku temu niezłe siły. W ich rzędzie sławny konsul Pustoszkin, który tak się odznaczył we Lwowie. Tu prasa swobodna, więc też tu się we znaki Pustoszkinowi i Rosyi za wszystkie czasy. *Ks.*

O sejmową reformę wyborczą.

(Pos. Kost' Lewicki o uchwałach organizacyi ruskich. — Fronda Podolaków. — Rozłam między Podolakami i konserwatystami krakowskimi).

Ostateczny wynik rokowań kompromisowych w sprawie sejmowej reformy wyborczej w Wiedniu był bezwarunkowo dodatnim, czego najoczywistszym objawem jest zapowiedź zwołania Sejmu krajowego i komisyi wyborczej. Ważnym, a można powiedzieć, decydującym krokiem w tej doniosłej sprawie jest porozumienie wszystkich stronnictw polskich z jednej — a reprezentacyi rusińskiej z drugiej. Co do stanowiska klubu ukraińskiego, to zdaje się rzeczą niemal pewną, że dąży on tym razem na serio do załatwienia reformy wyborczej. Dowodzą tego wyjaśnienia posła Kost' Lewickiego wobec redaktora „Gazety Wieczornej", który zwrócił się do prezesa sejmowego klubu ukraińskiego, aby poinformował się o prywatnem stanowisku Rusinów po ostatnich rokowaniach w Wiedniu. Otóż pos. K. Lewicki oświadczył między innemi:

„Było (w niedzielę) posiedzenie prezydyum klubu, w którem uczestniczyli dr Makuch i dr Petruszewicz i jako hospitant dr Korol, którzy w sprawie reformy wyborczej idzie z nami. Na posiedzeniu tem zdałem sprawę z ostatnich pertraktacyi, a prezydyum, po krótkiej dyskusyi, moje stanowisko w zupełności zatwierdziło. Następnie odbyło się posiedzenie obserwującego komitetu Rady narodnej. W posiedzeniu tem uczestniczyli też posłowie Romańczuk, dr Oleśnicki, Kiwelink i jako gość dr Makuch. Po przeprowadzonej dyskusyi Rada narodna również przyjęła do zatwierdzającej wiadomości moje sprawozdanie i uchwaliła wskazówki co do naszej dalszej taktyki. Rada narodna wybrała też komitet, który ma przygotować materyały do konstrukcyi ruskich okręgów wyborczych".

Na zapytanie, czy narodowi demokraci zgodzili się na liczbę 62 mandatów ruskich, odpowiedział pos. Kost' Lewicki:

„Muszę przyznać, że pod tym względem zaimponowała mi lojalność dra Głąbińskiego, który na posiedzeniu prezesów w dniu 27 lutego oświadczył, że nie uchodzi o dwa mandaty rozbijać kompromis, gdyż kraj musi nareszcie dostać reformę wyborczą".

Wreszcie co do nowych wyborów sejmowych oświadczył p. K. Lewicki:

„Sankcya nowej ustawy wyborczej nastąpi prawdopodobnie dopiero w lipcu, a nowych wyborów należy się spodziewać w październiku".

Powiedzieliśmy, że co do zasady reformy wyborczej do Sejmu i ordynacyi dla Rad powiatowych, przyszło w Wiedniu do porozumienia między przedstawicielami stronnictw polskich. Oczywiście nie bez wyjątków, bo nie przyłączyli się konserwatyści podolscy, t. zw. „centrum". Przeciwnie, jak się [illegible] reformie wyborczej. [illegible] odbyło się we Lwowie [illegible] organizacya p. t. „Jedność Narodowa" zgromadzenie w sali „Sokoła". Z posłów przybyli pp. Tadeusz Cieński, Wincenty Kraiński, Krzeczunowicz, Krzyształowicz, dr Milewski, br. Moysa-Rosochacki, dr Starzyński, Vivien, wielu marszałków Rad powiatowych i ziemian.

W trzygodzinnej dyskusyi przemawiali pp. T. Cieński, Starzyński, Krzeczunowicz, Dziędzielewicz i Szczepanowski, wyszczególniając różnice, jakie zachodzą między kompromisowym projektem z listopada 1910, a przyjętemi obecnie zasadami projektu reformy, oraz wyrażając opinię, że tych ostatnich zasad, jako niebezpiecznych dla rozwoju Polaków we wschodniej Galicyi przyjąć nie można, a natomiast należy wystąpić z projektem własnym, przyjąć kompromis z 1910 r., a [illegible] tego projektu, dążyć wszelkimi sposobami do uniemożliwienia reformy wyborczej na podstawie ostatnio przyjętych zasad i odwołać się do wyborców.

Po dyskusyi uchwalono na wniosek dyr. Nowosieleckiego następujące rezolucye: 1) zgromadzenie wyraża przekonanie, że rychłe załatwienie reformy wyborczej jest pożądane, ale pod warunkiem, aby przez zbyt daleko idące ustępstwa dla Rusinów, dalszy rozwój Polaków w Galicyi wschodniej zatamowany nie został, 2) wyraża przekonanie, że koniecznem jest utrzymanie zasad kompromisu z r. 1910 a uchylenie wszystkich ustępstw, przyrzeczonych Rusinom jednostronnie przez prezesów stronnictw polskich w ciągu roku 1912 i 1913, wreszcie 3) wyraża przekonanie, że przy [illegible] Rad powiatowych.

Z uchwałami temi nie solidaryzują się konserwatyści krakowscy, których organ „Czas" wita w artykule wstępnym z zadowoleniem wyniki kompromisów wiedeńskich. Nawiązując zaś do wspomnianego zgromadzenia Podolaków we Lwowie pisze „Czas".

„Zebranie uchwaliło opozycyę przeciwko reformie. Nie jest także zdecydowanem stanowisko demokracyi narodowej. Będzie ona musiała wybierać między swoją demokratycznością a swoją opozycyjnością, między wrodzoną skłonnością do negacyi, a przyczynieniem się do pozytywnego dzieła. Sądząc z usiłowań zohydzenia projektu reformy, której to działalności oddaje się skrupulatnie „Słowo Polskie", trzeba niestety przypuszczać, że obóz wszechpolski nie zagasi swych ognisk i będzie nadal „walczył" z wszystkimi, którzy pracują nad tem, aby krajowi dać warunki rozwoju. Gdyby nawet jednak uformowała się taka koalicya, pragnąca obrócić w niwecz rezultaty trudów szeregu ostatnich lat, to będzie ona bezsilną wobec woli politycznej, której wyrazem jest dzieło reformy, i wobec dojrzałości politycznej społeczeństwa, na którą możemy liczyć.

Odnośnie zaś do koalicyi opozycyjnej „Słowa Polsk." i „Gaz. Nar." pisze „Czas":

„Sprawa reformy wyborczej jest zanadto ważną, aby zwyczajna gra konfederacyi „Gaz. Nar." ze „Sł. Pol." mogła jej skutecznie stanąć w drodze. Nieudanie się tego dzieła pogrążyłoby kraj w anarchię, a nadto wytrąciłoby nas z tej politycznej kolei, na której dotychczas broniliśmy ze skutkiem naszego narodowego dorobku".

Z objawów tych wynikałoby na wszelki sposób, że bez walk i trudności uchwalenie przez Sejm reformy wyborczej nie obejdzie się.

Z Biblioteki Jagiellońskiej.

Z dyrekcyi Biblioteki Jagiellońskiej otrzymujemy następujące sprawozdanie za rok 1912.

Biblioteka Jagiellońska wykazuje w 1912 r. przyrost dzieł o 6481 tomów (w roku 1911 — 5287), 119 tomów rękopisów, 4 dyplomata, 1 vol. w zbiorze map geograficznych.

Ogólny stan biblioteki przedstawia się następująco: druków 422.094 tomów, rękopisów 6446, inkunabulów 2873, dyplomatów 400, map geograficznych 3257, rycin 9861, dzieł muzycznych 4494, medalionów 37.

Wśród darów godnych zaznaczenia jest zbiór cennych dzieł matematycznych z zapisu ś. p. Jana Ptaszyckiego, profesora uniwersytetu w Petersburgu. Bardzo znaczną część tego daru, zawierającą dzieła posiadane przez bibliotekę, lub nienadające się dla niej, jak drobne odbitki i wycinki z pism i t. d. odstąpiono seminaryum matematycznemu, zatrzymano zaś około 700 tomów. Zbiór rękopisów zwiększył dar p. Hieronima Wildera z Warszawy, składający się z 50 tomów pism, materyałów, notat znanego badacza starożytności słowiańskich W. A. Maciejowskiego. P. Bogusław Kraszewski z Romanowa (Król. Pol. gub. siedl.) darował cenne materyały do historyi polskiej XVIII wieku.

Nie może natomiast biblioteka wykazać się w tym roku, jak to było w poprzednich, kupnem wielkich, kosztownych wydawnictw. Przyczyną tego z jednej strony spłata rat za wydawnictwa nabyte w poprzednich latach, z drugiej zaś rozpoczęta na większą skalę akcya kompletowania czasopism, celem uzupełnienia luk, znajdujących się w ich seryach. Najważniejszym jednak powodem jest szczupłość dotacyi — na co dyrekcya wskazywała w swych sprawozdaniach już w poprzednich latach, która nie pozwala niestety na odpowiednie, równomierne traktowanie wszystkich działów nabytków tak czasopism, jak kupna ważniejszych dzieł we wszystkich działach wiedzy i uzupełnienia dawniejszych braków. Starania o powiększenie dotacyi, czynione już przez dyrekcyę od kilku lat, nie zostały dotychczas uwieńczone pomyślnym skutkiem. Dyrekcya jednak nie traci nadziei, że przy poparciu interesowanych czynników, a więc w pierwszej linii uniwersytetu, uda się otrzymać odpowiednie powiększenie dotacyi, tak niezbędne do zadośćuczynienia wszystkim słusznym potrzebom biblioteki.

Niepewna sytuacya kilku ostatnich miesięcy odbiła się nieco na frekwencyi, bo jakkolwiek liczba czytelników (1912 r. — 41.011, w 1911 r. — 40.783), jak i liczba używanych dzieł (w r. 1912 — 137.335, w r. 1911 — 136.855) nieco się podniosła, to jednak zupełnie nie w stosunku, jaki zauważono w latach poprzednich. Jeżeli zaś uwzględni się, że w r. 1912 była biblioteka otwarta przez 262 dni, podczas gdy w r. 1911 tylko 248, to otrzymamy zmniejszenie się dziennej frekwencyi z 165 czytelników na 157.

Jak w latach poprzednich, tak i w tym roku czyniono usilne starania o uzyskanie parteru „Collegium Nowodworskiego", ażeby zapobiedz dającemu się coraz bardziej odczuwać brakowi miejsca tak na magazyn książek, jak i na czytelnię i biura. Jakkolwiek sprawa ta jest zawisła od pomieszczenia znajdujących się tam seminaryów w starej szkole przemysłowej, to jednak dyrekcya nie ustaje w staraniach, aby jeszcze przed tym dość odległym terminem uzyskać choć część parteru na najpilniejsze potrzeby.

Od szeregu lat przygotowywana restauracya starego gmachu „Collegium maius" rozpoczęła się już w zeszłym roku. Na początek osuszono i odnowiono część parteru, zawierającego dawniej dział teologiczny, w tym zaś roku rozpocznie się krycie dachu blachą miedzianą. — Przeszkodą w szybkim postępie prac adaptacyjnych są drobne raty po 25 000 koron rocznie, które rząd wypłaca z ogólnej sumy 200.000 koron, przeznaczonych na całą restauracyę. Dlatego już teraz czyni dyrekcya zabiegi, w porozumieniu z pp. konserwatorami i kierownictwem budowy, o zwiększenie wypłacanych rat, tak, aby przynajmniej krycie dachu nie trwało dłużej, jak dwa lata.

Wielkie niebezpieczeństwo zagraża spokojowi dobrze urządzonej, przez swoich i obcych tak licznie odwiedzanej czytelni naszej skutkiem projektu przeprowadzenia tramwaju elektrycznego przez ulicę św. Anny, przeciw czemu i dyrekcya Biblioteki i senat akademicki wnoszą energiczne remonstracye.

Kronika powstania 1863-64 roku.

11 marca.

— W Radoszycach popełniają moskale gwałty na bezbronnych.

Kronika.

Kraków, 11. marca.

Rada m. Krakowa odbędzie posiedzenie 13 bm., tj. we czwartek o godz. 5 po południu. Porządek dzienny obejmuje między innemi ustawę o obowiązku łączenia domów z kanałami miejskiemi, nowelę do § 18 ustawy budowlanej co do oznaczenia maksymalnej wysokości domów w Krakowie, zasklepienie Młynówki i zamknięcie rachunków za rok 1912.

Dzierżawa teatru miejskiego w Krakowie. Prezydyum magistratu zestawiło warunki przedłożone przez kandydatów na dzierżawę teatru miejskiego i przedłożyło je prezydentowi miasta, który obecnie przeprowadza pertraktacye z kandydatami. Sprawa zostanie przedłożoną w najbliższym czasie komisyi teatralnej i sekcyi prawniczej.

Sprawy miejskie. Na posiedzeniu sekcyi skarbowej zatwierdzono projekt dojazdu do nowego dworca towarowego wraz z liniami regulacyjnemi, przyznano dodatkowy kredyt na dobudowę skrzydła w gmachu akademii sztuk pięknych i udzielono pożyczki z funduszu arcyks. Rudolfa.

Z teatru. W sobotę 15 b. m. wystawia teatr krakowski dramat w trzech aktach p. t. „Lawina", rozgrywający się na tle życia współczesnej Francyi. Autorem dramatu jest młody Polak, zżyty ze społeczeństwem francuskiem, p. Henryk Korab-Kucharski, który nie zatracił jednak żywego kontaktu z kulturą i umysłowością polską. „Lawina" w jego dramacie symbolizuje duszę kobiecą, która wyswobodzona przez tchnienie uczucia, popada w konflikt z merkantylną atmosferą otoczenia. Dramat traktowany jest realistycznie: autor wysnuł swe uogólnienia syntetyczne z żywych uczuć i żywych ludzi. — Premiera sobotnia jest tem ciekawsza, że stanowi debiut sceniczny młodego autora, od którego dyrekcya krakowskiego teatru nabyła prawo pierwszeństwa. Przyjął także „Lawinę" do wystawienia warszawski teatr „Rozmaitości". Główną rolę kobiecą kreować będzie p. Mrozowska.

Z Towarzystwa słowiańskiego. Najbliższe (V) posiedzenie Tow. słow. odbędzie się w Krakowie w piątek, dnia 14 b. m. w sali Kopernika Coll. Novi i poświęcone będzie tym razem sprawom poznańskich Polaków. Zarząd T. Sł., wychodząc z założenia dobrze pojmowanej sprawy słowiańskiej, że jedną z najważniejszych jej kwestyj jest zabezpieczenie wschodnich granic Polski przed naciskiem i zalewem germaństwa, uprosił prof. A. Karbowiaka, by, jako Wielkopolanin i dobrze znający stosunki pod zaborem niemieckim, poruszył powyższą kwestyę. Prelegent mówić będzie na temat „Wychowania narodowego młodzieży pod zaborem pruskim".

Zarząd T. Sł. spodziewa się, że zajmujący i ważny dla nas przedmiot odczytu zgromadzi jak najliczniejsze zastępy naszej inteligencyi, a wśród niej pokaźną garść krakowskich Wielkopolan, i dopomoże w ten sposób do zorganizowania się w łonie T. Sł. sekcyi wielkopolskiej, którąby miała za zadanie obronę interesów Polski pod zaborem pruskim, oraz zaznajamianie innych Słowian z położeniem naszem na kresach zachodnich.

III wieczór historyczny, realizując podjętą myśl, urządza grono profesorów konserwatoryum we środę, 12 b. m., poświęcając go twórczości J. S. Bacha. Program bardzo bogaty zawiera niemal wszystkie charakterystyczne fragmenty z dzieł bachowskich w wykonaniu najwybitniejszych sił miejscowych pp.: P. Szalitówny, W. Hendrichówny, Czaplińskiego, Skarżyńskiego i chóru mieszanego pod kierownictwem W. Barabasza. Wieczór zagai dr Reiss referatem o twórczości Bacha. Bilety po 1 i 2 kor. do nabycia w kasie Starego teatru.

Wiadomości osobiste. Bawi w Krakowie p. Józef Lipkowski, inżynier z Ukrainy, który w charakterze ochotnika, jako major pułku kolejowego bułgarskiego, brał udział w obecnej kampanii. — P. Lipkowski podzieli się wrażeniami swemi z ogółem na odczycie, który wygłosi we czwartek na rzecz szkoły polskiej w Czechowicach.

Mleczarnia miejska. Dzisiaj otwiera mleczarnia miejska piąty sklep przy ul. Lubicz l. 32 dla sprzedaży nabiału, jaj i pieczywa. Obecnie sprzedawać będzie mleczarnia miejska mleko i nabiał w pięciu sklepach: 1) przy ul. Jabłonowskich l. 17, 2) przy ul. Szpitalnej l. 21, 3) przy ul. Łobzowskiej l. 6, 4) przy ul. Kościuszki l. 17 w Dębnikach, 5) przy ul. Lubicz l. 32, nadto na placach targowych: 1) w Rynku głównym, 2) przy placu Słowiańskim, 3) przy ul. Lubicz, 4) przy ul. Wielopole, 5) przy ul. Kościuszki (Dz. XII, Półwsie), wreszcie 6) przy placu Wolnica. Cena mleka wynosi za 1 litr: mleko pełne 24 hal., z odstawą do domu 26 hal., mleko zbierane 10 hal., śmietanka słodka 72 hal., śmietana kwaśna 96 hal. Jaja świeże po cenie 7 hal. za sztukę.

Tatrzańskie Tow. narciarzy zawiadamia, iż w dnie od 19—23 marca odbędzie się w Zakopanem na Kalatówkach kurs narciarskich dla początkujących. Zgłoszenia przyjmuje sekretaryat T. T. N. w Zakopanem spółka handlowa. Punkt zbrojny środa 19 b. m. w restauracyi Karpowicza godz. 8 rano.

Koło mieszczańskie w Krakowie zwołuje walne zgromadzenie, które odbędzie się we środę 12 marca b. r. o godz. 7 wieczór, w sali własnej przy ul. Jagiellońskiej l. 9. Porządek dzienny: Sprawozdanie rachunkowe za ubiegły okres administracyjny; Wybór wydziału; Wnioski i interpelacye. — W razie braku kompletu o godz. 7, odbędzie się o godz. pół do 8 drugie walne zgromadzenie.

IX Koło T. S. L. im królowej Jadwigi urządza 16 b. m. wieczór ku uczczeniu rocznicy powstania styczniowego. Wieczór rozpocznie się o godz. 7 w sali domu robotniczego (ul. św. Tomasza 37). Odczyt wygłosi prof. Stan. Kozłowski. Nadto w programie: deklamacya, chór „Lutni" i dwie sztuki „Posiew wolności" i „W katordze". Bilety po 1 kor., 60 hal. i 30 hal.

W dniu 13 b. m. o godz. 5 odbędzie się również w domu robotniczym odczyt p. Rymara p. t. „Bałkańska wojna a Polacy".

Z uniwersytetu. P. Stanisław Katyński z Krakowa, absolwent Akademii handlowej w Gracu, urzędnik Banku hipotecznego w Krakowie, otrzymał w uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Izba Inżynierska. Dnia 9 b. m. odbyło się w Krakowie zebranie rządowo upoważnionych techników cywilnych i inżynierów górniczych zachodniej Galicyi, na którem po dłuższej dyskusyi postanowiono starać się o kreowanie drugiej Izby inżynierskiej w Krakowie.

Ślizgawka wojskowa została zamknięta. Zarząd ślizgawki uprasza, aby osoby, które zostawiły tam łyżwy, odebrały je sobie do 15 b. w południe.

Nieporządki w mieście. Mieszkańcy alei Mickiewicza domagają się od dłuższego czasu chodnika, niestety bezskutecznie, chociaż nie ma przeszkód i koszta byłyby minimalne, gdyż tylko wzdłuż pięciu kamienic brakuje tego chodnika. Charakterystycznem jest, że ta część alei, która dawniej należała do Czarnej Wsi, opatrzona jest w chodnik, nie ma go natomiast na terytoryum starego Krakowa, gdzie ulice i chodniki powinny być przyzwoitsze, aniżeli w gminach podmiejskich. Należałoby również usunąć obrzydliwy parkan, wystający w chodnik na na przestrzeni conajmniej jednego metra.

Zapiski policyjne. Do mieszkania słuchaczy agronomii pp. Adama Brzozowskiego i Bogdana Kłopotowskiego przy ul. św. Łazarza l. 16 włamali się wczoraj po południu złodzieje i skradli garderobę wartości przeszło 500 koron.

Do zakładu fotograficznego p. Sprunga przy ul. św. Gertrudy l. 9 zakradli się wczoraj wieczorem jacyś sprawcy i zabrali rozmaite przyrządy fotograficzne, wartości około 300 koron.

Za kradzież futra podróżnego z mieszkania architekty p. Stapfa w Tarnowie aresztowała tutejsza policya 21-letniego Tad. Chudzikiewicza oraz Szymona Selzera. Trzeci wspólnik tej kradzieży niejaki Michał Krupnik zbiegł.

Z kraju.

Zakopane, 11 marca. Wieczór artystyczny Ireny Solskiej odbędzie się we środę 12 b. m. w sali Morskiego Oka w Zakopanem. Współudział w wieczorze biorą pp. Ludwik Justh, pianista, skrzypek prof. Szwarcenstein, St. Newerdiukowa, D. Baranowski i Z. Białecki. Główną część programu wypełnią sceny ze „Szkoły żon" Moliera z niezrównaną artystką w roli Anusi. Dochód cały z wieczoru przeznacza artystka na dobroczynne cele miejscowe.

Dochód z podwieczorku, urządzonego dnia 5 marca w Zakopanem, w sumie 178 K 50 hal., został, jak z Zakopanego donoszą, wręczony komendantowi „Związku strzeleckiego" w Zakopanem.

Bochnia 10 marca. (Wieczór trzech wieszczów. — Z sali odczytowej. — Zebranie szynkarzy). Wieczór ku uczczeniu pamięci trzech wieszczów, urządzany starym zwyczajem corocznie przez uczniów tutejszego gimnazyum, wypadł pod każdym względem udatnie. Słowo wstępne wygłosił uczeń VII kl. Sierosławski, poczem nastąpiły produkcye muzyczne i szkolne młodzieży, przygotowane pod kierownictwem kapelmistrza p. Krudowskiego. Z tej części zasługuje na szczególną wzmiankę solo skrzypcowe, odegrane z rzetelnem przygotowaniem i przejęciem się grą; z części drugiej, w której odegrano IV część „Dziadów", należy się wyróżnienie wspaniale oddanej roli Konrada. Świetny wynik wieczoru, tak pod względem moralnym, jak i materyalnym, zawdzięcza młodzież prof. Kantorowi. Czysty dochód przeznaczyli uczniowie w połowie na szkoły kresowe, w połowie na pomnik Słowackiego przed gmachem tutejszego gimnazyum.

Z powszechnych wykładów uniwersyteckich wygłosi 16 kwietnia prof. Kantor rzecz p. t. „Legendzie Tatr" Tetmajera.

Dnia 5 b. m. odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie powiatowego stowarzyszenia dla przemysłu gospodnio-szynkarskiego, pod przewodnictwem p. W. Jakubowicza. Zgromadzenie, w którem wzięło udział przeszło 150 członków z całego powiatu, uchwaliło po przeprowadzeniu ożywionej dyskusyi przedsięwziąć kroki, celem zmiany ustawy krajowej o opłatach szynkarskich w ten sposób, aby opłaty te pobierano wprost u źródła, t. j. w rafineryach i w wolnych składach, a nie od szynkarzy. W sprawie tej wysłano deputacyę do kierownika tutejszego starostwa, radcy Weltzego, jak również do Wydziału krajowego, celem przedstawienia krytycznego położenia, w jakiem znajdują się obecnie szynkarze powiatu bocheńskiego.

Żywy dziennik w Tarnowie. W Tarnowie odbędzie się w sobotę dnia 15 b. m. „Żywy dziennik", na dochód funduszu dla więźniów politycznych. W programie „Żywego dziennika" wezmą udział wybitne siły literackie i artystyczne z Krakowa i Tarnowa.

Aresztowanie bandyty. Z Przemyśla donosi nasz korespondent: Po wielu zachodach i śledzeniu wreszcie udało się żandarmeryi z Krasiczyna przyaresztować 7 b. m. sprawcę głośnego napadu bandyckiego na kasyera Mrozowskiego, o czem niedawno doniosłem. Jest to znany w całej okolicy rabuś i włóczęga, nazwiskiem Teodor Sedin z wioski Kotowa. Po napadzie pod Krasiczynem, tropiony przez żandarmeryę, ukrywał się ciągle, zacierając za sobą ślady, aż oparł się w Przemyślu u swej kochanki i tu go aresztowano. Przy tej sposobności wyszły na jaw liczne jego sprawki i zbrodnia zabicia własnego 4-letniego syna. Ponieważ w tę sprawę wmięszana jest druga jego przyjaciółka z Radymna, Anna Staszków, przeto i ją aresztowano.

Przemyśl, 10 marca. — (Z „Organizacyi polskiej". — Kurs społeczno-kooperatywny Kółek rolniczych.)

Dnia 7 b. m. odbyły się konstytuujące posiedzenie nowo wybranego wydziału „Organizacyi polskiej", na którem dotychczasowy i zasłużony prezes radca Grzędzielski zgłosił swoją rezygnacyę. W miejsce r. Grzędzielskiego wybrano prezesem prof. Przyjemskiego, zastępcami dr Tarnowskiego i dr Trybulca. Równocześnie w myśl statutu kooptowano do wydziału posła Godka z powiatu husiatyńskiego, przebywającego stale w Przemyślu.

Staraniem Tow. zarządu kółek rolniczych odbył się trzydniowy kurs społeczno-kooperatywny w sali „Przyjaźni" przy udziale około 80 delegatów z całego powiatu. Po nabożeństwie w katedrze nastąpiło otwarcie kursu wobec reprezentantów i zaproszonych gości, a następnie liczne pouczające wykłady z dziedziny rolnictwa, handlu, administracyi kółek, pożarnictwa itd., które z wielką przejrzystością, a w sposób nader popularny prowadzili liczni referenci, jak ks. Sarna przewodniczący zarządu, sekretarz Jakubowski, naczelnik Sokoła Złotnicki, inspektor rol. Haller, p. Dzierża instruktor handlowy i i. Kurs odwiedził oprócz wielu osobistości ks. Wład. Sapieha z Krasiczyna marszałek powiatu.

Ze świata.

Katastrofa na kolei nadwiślańskiej. Z Warszawy donoszą:

W nocy około godziny 3 na stacyi Przysieka, na odnodze dąbrowskiej kolei nadwiślańskich podczas mijania się na wjazdowej zwrotnicy, nastąpiło zderzenie pociągów. Dążący w kierunku stacyi Tunel, pociąg towarowy na wjazdowej zwrotnicy najechany został przez idący w odwrotnym kierunku pociąg towarowy. Skutkiem tego zderzenia rozbitych zostało doszczętnie 13 wagonów, oraz obie lokomotywy zostały silnie uszkodzone. Rozbite wagony, z których 3 było naładowanych świniami, utworzyły ze swych szczątków barykadę, uniemożliwiającą komunikacyę.

Podczas katastrofy odnieśli rany maszyniści Kuczyński i Domański, pomocnicy maszynistów Hertz i Machowski oraz konduktor Koza. Rannych po wydobyciu z pod gruzów, umieszczono w pociągu osobowym, którym odwieziono ich do szpitala kolejowego w Warszawie.

Potworna fabrykantka aniołków. Z Łodzi donoszą: W jednym z domów przy ul. Kaliskiej mieszkała Emma Zelten, zapisana jako robotnica, a trudniąca się wychowywaniem cudzych niemowląt. Przed kilku dniami Zelten, zamknąwszy mieszkanie, wyjechała niewiadomo dokąd. Sprowadzono policyę i otworzono mieszkanie. Na podłodze leżało pięć dziecinnych rozkładających się ciałek. Za Zeltenową rozesłano listy gończe.

Jubileusz pruski i Polacy. Wczoraj, w poniedziałek 10 b. m., obchodzono w całych Prusach setną rocznicę powstania i wyzwolenia z pod inwazyi Napoleona I. Właściwa rocznica przypada dopiero 17 b. m., ponieważ w tym dniu król Fryderyk Wilhelm III. wydał przed stu laty znaną odezwę: „Do mego narodu", nawołującą do walki z cesarzem Francuzów po jego klęsce w Rosyi. Obchód rocznicy przyspieszono jednak ze względu na przypadający w przyszłym tygodniu Wielki tydzień.

Nietylko w szkołach pruskich i zborach protestanckich, ale także w kościołach katolickich odbyły się z tego powodu wczorajszego poniedziałku nabożeństwa dziękczynne i zbierano w nich składki, które następnie wysłane być mają na misye wśród Murzynów w Afryce. Pod naciskiem rządu władze kościelne w dzielnicach polskich zarządzić musiały także nabożeństwa dziękczynne oraz zbieranie składek.

Prasa polska zaboru pruskiego wezwała jednak społeczeństwo polskie, aby w nabożeństwach tych nie uczestniczyło, ani składek nie dawało. — A „Pielgrzym" pelpliński, organ duchowieństwa polskiego dyecezyi chełmińskiej w następujący męski uderzył ton:

„A więc święcić mamy pruskie jubileusze i Niemcom składki dawać! Uciskana i srodze przez Prusaków prześladowana ludność polska niema najmniejszego powodu do brania udziału w pruskich obchodach, to też pewnie żaden Polak w d. 10 marca nie będzie dziękował Bogu za ustanowienie orderu żelaznego krzyża i żaden nie da ani grosza na „Jubiläumspende".

Nominacya polskiego urzędnika. Z Wiednia donoszą: „Wiener Zeitung" ogłosiła nominacyę wicesekretarza w prezydyum rady ministrów, dr Alfreda Wysockiego, na sekretarza ministeryalnego. Dr Wysocki przed trzema laty objął po radcy sekcyjnym ś. p. dr Adamie Bieńkowskim, referat prasy galicyjskiej w biurze prasowem rady ministrów i sumiennością, wydatną pracą, oraz dużemi zdolnościami, zjednał sobie uznanie i sympatyę u przełożonych.

Dr Wysocki pracował szereg lat w zawodzie dziennikarskim, jako członek redakcyi „Gazety Lwowskiej" a krytyki teatralne z pod jego pióra zyskały dużą poczytność. Piękne są jego nowele, których dwa zbiorki pojawiły się w druku w Warszawie.

Fałszywe 10 koronówki. Z Wiednia piszą: W Gracu i innych miastach koronnych pojawiły się w większej ilości fałszywe banknoty dziesięciokoronowe, doskonale odtworzone. Pochodzą one z jednego źródła, gdyż wszystkie noszą numer seryi 1938, a noty 77,440. Fałszerza nie wyśledzono do dziś dnia, przypuszczają, że mieszka on w Gracu.

(l) **Węgierski dramat i operetka w Wiedniu.** Z Wiednia piszą nam: W tym roku w Wiedniu w modzie sztuka węgierska w teatrze, czy to dramatycznym, czy operetkowym. I rzeczywiście jedynie dzieła węgierskich autorów zdobyły w bieżącym sezonie wielki sukces. W dramacie dworskim utrzymuje się w repertuarze trwale salonowa komedya Franciszka Molnara p. t. „Bajka o wilku" — w ciągu 10 tygodni grano ją przeszło 20 razy, a przedstawienia tej sztuki stale są wysprzedane. Ten sam autor zdobył w teatrze jozefsztadzkim ogromny sukces swą przedmiejską legendą p. t. „Liliom". Wiedeński „Volkstheater" miał w bieżącym sezonie tylko jedną sztukę kasową, którą już grano blisko 50 razy. Jest nią tragedya historyczna budapeszteńskiej spółki autorskiej: Lengyel i Biro p. t. „Caryca".

W operetce króluje w tym roku Emeryk Kalman, autor „Prymasa cygańskiego", który w teatrze Jana Straussa z Girardim w głównej roli zdobył ogromną popularność i od października utrzymuje się dzień w dzień w repertuarze. Blisko 100 przedstawień miała operetka młodego kompozytora węgierskiego Aladara Renyi'ego p. t. „Susi", grana w teatrze Carla, a do teatru Raimunda ściąga mnogo publiczności sentymentalny wodewil p. t. „Moja dziewczyna" z melodyjną muzyką Henryka Berenyi'ego.

W maju na szereg występów zjedzie do Wiednia jeden z dramatycznych teatrów węgierskich — w tym samym miesiącu gościć będzie w Wiedniu operetka budapeszteńska.

Prasa wiedeńska naturalnie rozdziera szaty z oburzenia nad filomadziarskiemi sympatyami publiczności wiedeńskiej.

Napad rabunkowy. Z Opciny pod Tryestem donoszą 8 b. m.: Na bawiącego tu na kuracyi p. Mieczysława Chądzyńskiego z Grodna, w czasie przechadzki, jaką tenże odbywał w towarzystwie siostry, napadł jakiś zamaskowany mężczyzna, który, grożąc rewolwerem, zażądał od polskiego turysty wydania pieniędzy. Odebrawszy p. Chądzyńskiemu portmonetkę z kwotą około 50 koron, a siostrze jego zawartość pieniężną torebki, począł zabierać się ów drab do osobistej rewizyi rodzeństwa, spłoszył go jednak gwar zbliżających się głosów ludzkich. Policya rabusia poszukuje, do tej chwili go jednak nie znalazła.

Brak lekarzy w Serbii. Pisma słowiańskie donoszą: Serbskie ministerstwo wojny zwróciło się do słowiańskich Izb lekarskich z prośbą, aby wysłano na plac boju kilku bogdaj lekarzy, (szczególnie internistów), ponieważ liczba rannych z każdą chwilą się zwiększa i lekarze serbscy nie mogą podołać swej pracy. Ponadto i kraj cierpi na brak lekarzy. Płacę wyznaczono w kwocie 400 dynarów miesięcznie (400 franków), prócz tego koszta podróży tam i z powrotem. Lekarze, którzyby się na wyjazd zdecydowali, zechcą się zwrócić pisemnie po polsku, do Polaka, Dra Romana Sondermajera, szefa sanitetu serbskiego w Belgradzie.

Niezwykłe zjawisko podziemne. W jednem z naukowych czasopism francuskich donosi J. Scherer o niezwykłem zjawisku podziemnem, które od dłuższego czasu powtarza się na wyspie Haiti, zwłaszcza w zachodniej jej części, w okolicy gór La Selle, dochodzących do 7000 metrów wysokości. Ludność wyspy jest zaniepokojona tem zjawiskiem, co zresztą jest rzeczą zupełnie naturalną. Mianowicie z podziemi dobywają się przeróżne odgłosy o rozmaitej sile. Czasem słychać odgłos ciężkiego wozu, toczącego się po bruku, to znowu jakby odległy grzmot, albo echo wybuchu lub strzału z działa. W przerwach dobywa się z pod ziemi cichy szmer, jak gdyby deszcz padał na suche liście, albo jakby wiatr szumiał w lesie. Wrażenie potęguje się skutkiem tej okoliczności, że owe od-

głosy najsilniej występują podczas pogody. Wikary z Croix-des-Bouquets podał następujące zapiski o tem zjawisku: Od dnia 7 do 13 września 1912 r. ów szum (gouffre) był codziennie słyszany, ale we dnie brzmiał inaczej niż w nocy. We dnie dochodzi szmer z południowego wschodu, widocznie ze znacznej głębokości. Słyszałem czasami głuchy turkot, to znowu jakby szczekanie psa. Od czasu do czasu powstawał huk, poczem następowała chwilowa cisza. W nocy było inaczej. Z pod ziemi dobywał się chaos odgłosów, równocześnie słyszałem turkot, grzmoty, szczekanie psa, gwizd wichru i szum burzy. A nad ziemią panowała zupełna cisza. Odbywało się to zwykle pomiędzy godziną 7 a g. 10 wieczorem, a na zakończenie odbywała się zwykle gwałtowna detonacya z długotrwałem echem.

Ludność wyspy obawia się, że są to zapowiedzi trzęsienia ziemi lub wielkich burz. Uczeni twierdzą, że odbywa się pod ziemią proces układania się pokładów geologicznych, co wywołuje wspomniane odgłosy.

Poincaré a kara śmierci. Dnia 8 b. m. podano prezydentowi republiki francuskiej pierwszy wyrok śmierci do podpisania. Mianowicie sąd w Paryżu skazał na karę śmierci robotnika Ferrariego, który w przystępie wielkiego uniesienia zabił policyanta. Poincaré ułaskawił skazańca na dożywotnie więzienie. Nowy prezydent republiki jest zasadniczym przeciwnikiem kary śmierci, podobnie, jak poprzednik jego Fallières, który w pierwszych latach swojej prezydentury ułaskawiał wszystkich skazanych na śmierć. Później, gdy bandyci zaczęli grasować i nawet w biały dzień mordowali na ulicach, Fallières pod naporem opinii publicznej podpisał szereg wyroków śmierci, które zostały wykonane.

Straszna śmierć badacza francuskiego. Londyński dziennik „Daily Expres" donosi o tragedyi, która się rozegrała niedawno w Kolumbii Brytyjskiej. Znaleziono tam zwłoki mężczyzny, pokryte licznemi ranami, pochodzącemi od noża. Jak się później okazało, były to zwłoki francuskiego badacza de la Claire'a, który zginął pośród strasznych okoliczności. Claire i jego przewodnik zostali zaskoczeni śnieżycą nad zatoką Hudsona. Przez kilka miesięcy nie mogli wydobyć się z zasp śnieżnych i żywili się korzonkami. Przewodnik dostał wreszcie obłędu i zamordował Claire'a, o fakcie zaś wszystkiem notatkę, wyciętą nożem w kilku słowach na drzwiach chaty. Później znaleziono także zwłoki przewodnika wśród śniegu.

Koniec gracza. Na ulicy w Brighton znaleziono zwłoki mężczyzny, który zabił najpierw swojego psa, a następnie odebrał sobie życie. Policya stwierdziła, że denat nazywał się Jan Dimitrescu, pochodził z Rumunii i był znanym policyi graczem. Niegdyś był milionerem. W ciągu jednej nocy przegrał raz 1 i pół miliona franków.

Młodzież polska za granicą. Piszą nam z Mannheimu: Założone tu zostało polskie stowarzyszenie akademickie „Vistula". Stowarzyszenie udziela wszelkich informacyi, dotyczących akademii handlowej, oraz szkoły inżynierskiej. Adres stowarzyszenia: „Polnischer Verein „Vistula", Mannheim-Börsen Caffee E. 413".

Składki. Na przytułisko weteranów z r. 1863 złożyli urzędnicy ekspozytury dróg wodnych 5 K 78 h.

Na wojskowy skarb polski złożono 90 K, zebrane na walnem zgromadzeniu tokarzy, parasolników i wyrabiających instrumenty muzyczne.

Dla S. Koźminowej złożyli: M. M. 4 K, Helunia 1 K. [illegible] Konstantyna i [illegible] czwartek [illegible] minut [illegible] godzin [illegible]

Z krakowskiego obserwatoryum. — Dnia 10 marca: termometr doszedł od — 1·3 do + 5·4 Cels.; barometr [illegible]

Dnia 11 marca o godzinie 7 rano stan barometru 749 mm., termometru — 2·7 Cels. — wiatr północno-wschodni.

Zakopane. (Tel. Związku turystycznego.) Ciepłota najwyższa + 6·7, najniższa — 5·2, Cels. — [illegible] Kierunek wiatru wschodni. [illegible] w słońcu topniejący.

Repertoar teatru miejskiego im. Słowackiego w Krakowie.

We wtorek: „Taniec czynowników".
We środę: „Taniec czynowników".
We czwartek: „Judasz z Kariotu".
W piątek: „Taniec czynowników".
W sobotę: „Lawina".
W niedzielę po poł.: „Dobrze skrojony frak"; wieczór: „Lawina".

Szkoła nauk społeczno-politycznych.

We wtorek: od godz. 6—7 prof. T. Grabowski: Historya myśli politycznej; od godz. 7—8 dr Sokolnicki: Dzieje Europy współczesnej.

We środę: od godz. 6—7 dr Sokolnicki: Dyplomacya; od godz. 7—8 dr Sokolnicki: Dzieje Europy współczesnej.

Powszechne wykłady uniwersyteckie w auli I szkoły realnej przy ulicy Sobieskiego o godz. 6 wieczór. Wstęp 10 hal.

We wtorek dyr. Muz. Nar. prof. dr Feliks Kopera: „Sztuka w Polsce w jej najwybitniejszych objawach". [illegible] 7 wykład z obrazami świetlnymi.

We środę VII wykład prof. F. Kopery.

Z uniwersytetu ludowego.

We wtorek o godz. 7 dr Stanisław Weiner: Historya państwa i prawodawstwa rzymskiego.

We środę o godz. 7 II wykład dr St. Weinera.

Wykłady odbywają się w sali przy ul. Zwierzynieckiej l. 14.

Teatr świetlny „Uciecha" Starowiślna 16. Od soboty 8 do piątku włącznie 14 b. m.: Wesołe komedye: [illegible] Homar na [illegible] Zamek [illegible] Zigotto [illegible] nem wielki [illegible] obrazy: W kuźni [illegible] e w dni [illegible] program

1758

Dział ekonomiczny.

* **Dostawy gminne sukna uniformowego.** Centralny Związek galicyjskiego przemysłu fabrycznego zwrócił się memoryałem z dnia 10 lutego 1913 do magistratów większych miast i gmin miejskich w Galicyi z prośbą o uwzględnianie krajowej produkcyi przy dostawach sukna uniformowego dla straży [illegible] miejskich. Z wdzięcznością zaznaczyć wypada, że ze strony magistratów miast Bochni, Buczacza, Czortkowa, Jarosławia, Kołomyi, Rzeszowa, Wieliczki [illegible] interwencya Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego spotkała się z życzliwem dla krajowej produkcyi przyjęciem.

* **Rekonstrukcya kolei leśnej Lukawieo n/S. Mihowa** (Bukow.) Kolejka ta, długości 17 km., została przekształcona, mosty przebudowane oraz znaczna część szyn wymieniona. — Szyny, akcesorya, zwrotnice i t. p. dla tej rekonstrukcyi dostawiła firma Juliusz Weiss we Lwowie, w zastępstwie firmy Roessemann i Kühnemann. Ponadto otrzymała firma dostawę 30 podwójnych wózków leśnych do przewozu kloców. 2341

Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie.

Kraków, 7 marca.

Na dzisiejszy targ spędzono bydła rogatego 589, cieląt 363, owiec i kóz 1, nierogacizny 328; razem 1278 zwierząt. — Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: buhaje z paszy od 62·— do 104·—, buhaje chude 80 do 94; woły od 95·— do 108·—; krowy 56·— do 92; jałownik 63·— do 93·—; cielęta —·— do —·—; nierogaciznę tuczną 0—·— do 0—·—; bitej wagi: nierogaciznę 150·— do 168·—; węgierską po 0—. Z zakupionych na oko płacono za sztukę: buhaje od 108·— do 345·—; woły z paszy od 400·— do 420·—; krowy od 100.— do 300·—; jałówki od 100·— do 250—; cielęta od 29.— do 64·—; owce i kozy od —·— do —·—.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 1000 sztuk, na konsumcyę innych gmin kraju 234; cieląt i świń —0; na eksport za granicę kraju bydła rogatego 42, na eksport za granicę kraju nierogacizny —.

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Kronika lwowska.

Lwów, 11 marca.

Wystąpienie Sokoła z komitetu obywatelskiego. Wydział Związku sokolego na posiedzeniu dnia 9 b. m. polecił swoim delegatom wystąpić z Komitetu obywatelskiego, wychodząc z założenia, że sokolstwo akcyę organizacyjną wśród swoich członków nadal samo prowadzić będzie.

Z Rady m. Lwowa. Koło mieszczańskie uchwaliło kandydaturę p. Neumanna na prezydenta, a dr Rutowskiego na I wiceprezydenta m. Lwowa. Klub narodowo demokratyczny postawi kandydaturę dr Stahla na II wiceprezydenta. Niewątpliwie wszyscy trzej — na dzisiejszem posiedzeniu Rady będą wybrani.

Gremium aptekarzy Galicyi wschodniej odbyło w sobotę we Lwowie walne zgromadzenie w lokalu własnym przy ul. Blacharskiej. Po sprawozdaniu z czynności za rok 1912 i udzieleniu absolutoryum ustępującemu zarządowi przystąpiono do wyboru członków komisyi egzaminacyjnej, kontrolującej i trzech członków wydziału w miejsce wylosowanych. Do komisyi egzaminacyjnej wybrano pp. Haya, Dewechego, dr Piepes-Poratyńskiego i dr Franzosa. Do komisyi kontrolującej pp. Haya, Kajetanowicza i Łazowskiego. Do wydziału weszli: dr Piepes-Poratyński (Lwów), Lepiankiewicz (Sambor) i Demand (Czortków).

W obszernym referacie dr Franzos omawiał sprawę wglądania w księgi handlowe, dr Piepes-Poratyński zaś szczegółowo i gruntownie popierał myśl założenia krajowej kasy płac.

Pod koniec uchwalono subwencye dla czasopisma aptekarskiego 600 K, dla funduszu zapomogowego im. Piepesa-Poratyńskiego 300 K i dla aptek wydziału pracy 300 K.

Dyrektor Banku krajowego, dr. Jan Kanty Steczkowski, obejmie urzędowanie na nowem swem stanowisku dopiero w przyszłym tygodniu. Obecnie bawi dr. Steczkowski we Wiedniu, gdzie w tych dniach rozstrzygnie się sprawa zamianowania jego na stanowisko dyrektora lwowskiej filii austr. zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu. Z Wiednia donoszą, że stanowisko to obejmie adwokat lwowski, Dr. Władysław Sołowij.

Komisya egzaminacyjna dla geometrów. Minister oświaty ustanowił na przeciąg lat pięciu następujący skład komisyi dla egzaminu państwowego na kursie geometrów mierniczych w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie: st. inspektor ewidencyi katastru gruntowego Jan Tobiczyk, prezes, prof. dr. Lucyan Grabowski, wiceprezes, proferowie dr. Bogucki, dr. Huber, dr. Pazdro, dr. Wątorek i dr. Weigel — członkowie.

O kolej na Liliowe. Ze Lwowa donoszą: Sekcya Turystyczna Kraj. Związku zdr. urządza w piątek 14 b. m. o godz. 7-ej wieczór w swym lokalu (ul. Romanowicza 9) zebranie dyskusyjne, poświęcone projektowi inż. Dzieślewskiego budowy kolejki zębatej z Zakopanego na Liliowe. Referat i korreferat, ujmujący sprawę z punktu widzenia turystycznego, wygłoszą dr Orłowicz i dr Kordys. Wobec tego, że o projekcie w prasie i w literaturze krąży szereg fałszywych wieści, zaproszono na zebranie projektodawcę, który obiecał swe przybycie, celem udzielenia wyjaśnień.

Zatwierdzenie wyroku. Wczoraj nadeszło do Lwowa zatwierdzenie wyroku na Hanicza, oskarżonego wraz z Białoniem o morderstwo, popełnione na agencie policyjnym Kurancie. Wyrokiem sądu przysięgłych Białoń i Hanicz skazani zostali każdy ka karę 10-letniego więzienia. Białoń natychmiast rozpoczął odsiadywanie kary, Hanicz zaś wniósł zażalenie nieważności. Najwyższy trybunał odrzucił zażalenie.

Repertoar teatru lwowskiego.

We środę po poł.: „Taniec czynowników"; wieczór: Koncert Paderewskiego.
We czwartek: „Tannhäuser".
W piątek po poł.: „Taniec czynowników"; wieczór: Koncert Paderewskiego.

Do Muzeum międzynarodowego.

Otrzymujemy następujące pismo:

Jak w swoim czasie doniosły dzienniki, na zebraniu odbytem w sali Instytutu technologicznego Izby handlowej w przedmiocie dostarczenia okazów dla sekcyi polskiej Muzeum międzynarodowego w Brukseli, wybrany został komitet, który zajmuje się zbieraniem okazów, mianowicie tablic, rysunków i map, przedstawiających rozwój i stan obecny stosunków ludności, stosunków ekonomicznych oraz kultury umysłowej na ziemiach polskich, a następnie zebraniem publikacyj w języku polskim i innych językach, któreby uzupełniały tamte informacye, dając obraz postępu kultury umysłowej w Polsce w wiekach poprzednich, aż do najnowszych czasów.

Zbierają się zatem dzieła bibliograficzne, dzieła z dziedziny historyi sztuki, fotografie i ryciny ważniejszych pomników budownictwa, dzieł sztuki i t. p. Prace około sporządzenia i zebrania tych okazów są w pełnym toku.

Ponieważ wiadomo mi, że sekretaryat sekcyi polskiej Muzeum międzynarodowego w Brukseli zwrócił się do różnych osób i instytucyi z prośbą o poparcie jego usiłowań, więc jako przewodniczący komitetu, zajmującego się wspomnianemi pracami, proszę wszystkie instytucye i osoby, które poza tym komitetem przygotowują materyały dla sekcyi polskiej Muzeum międzynarodowego w Brukseli, aby zechciały połączyć swoje prace z pracami komitetu, a w każdym razie donieść, ile możności szczegółowo, jakie przedmioty już wysłały albo zamierzają wysłać do Brukseli, lub też oddać do przesyłki komitetowi.

W ten sposób uniknie się prac podwójnych i sprowadzi bardzo pożądaną harmonię w rodzaju i układzie przygotowywanych dla Brukseli okazów.

Prof. dr. Tadeusz Pilat

Lwów, ul. Mochnackiego l. 23, lub w Wydziale krajowym.

Niejasna sytuacya.

(Telegramy „Nowej Reformy" z 11 marca.)

Informacye giełdowe.

Wiedeń. Na giełdzie panuje dzisiaj usposobienie słabe, które tłomaczą wczorajszym artykułem „Koel. Ztg.", skierowanym przeciw Francyi. (Zobacz w numerze porannym „Niemcy przeciw Francyi". Przyp. red.) Na Francyę bowiem spada odpowiedzialność za obecne wielkie zbrojenia.

Ponadto krążą też pogłoski, że w razie gdyby na konferencyi ambasadorów nie przyszło w sprawie albańskiej do porozumienia, Austrya urządzi demonstracyę flotową w Albanii.

Polacy, Rusini i Rosya.

Frankfurt. „Frankf. Ztg" donosi, jak twierdzi, z najlepszego źródła polskiego, że od niejakiego czasu pośrednicy francuscy starają się doprowadzić do ugody między Rosyą a Polakami, przy pomocy Watykanu.

Arystokratyczne, konserwatywne koła polskie, zarówno w Galicyi jak i w zaborze rosyjskim, wolą ugodę z Rosyą, niż z Rusinami. Rząd rosyjski również niczego więcej się nie obawia, niż wzmocnienia Ukraińców i dlatego jest skłonny spełnić życzenia francuskie co do zbliżenia z Polakami. Trudności czynią tylko czynownicy rosyjscy, którzy robią w Królestwie Polskiem wielkie majątki.

Który prąd w Rosyi weźmie górę, na razie nie wiadomo. Koła informowane jednak liczą się z możliwością zaprowadzenia daleko idącej autonomii w Królestwie Polskiem. Gdyby naprężenie między Austryą a Rosyą trwało dalej, Rosya nie zaniechałaby z pewnością wygrania tego atutu.

W galicyjskiej polityce wewnętrznej dają się te prądy silnie odczuwać i utrudniają ugodę między Polakami a Rusinami (?). Także w możliwym konflikcie między Austryą a Rosyą odgrywają te kwestye poważną rolę. Dlatego też polscy konserwatyści i Wszechpolacy w Królestwie Polskiem sprzeciwiają się tak gwałtownie idei powstania rewolucyjnego w zaborze rosyjskim.

Z pola walki.

Paryż. „Matin" donosi z Konstantynopola: Bułgarzy starali się rozpocząć marsz zaczepny z Bulair do Kurdżaffk, zostali jednak przez Turków odparci.

Losy Adryanopola.

Praga. „Nar. Listy" donoszą z Sofii: Spodziewają się upadku Adryanopola w najbliższych dniach.

Przesilenie gabinetowe.

Konstantynopol. Sądzą, że wielki wezyr Mahmud Szefket pasza będzie zmuszony podać się do dymisyi. Możliwem jest utworzenie gabinetu koalicyjnego z Hilmi paszą na czele. Gabinet taki składałby się z przedstawicieli Młodoturków i ligi oficerskiej.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy" z 11. marca.

Zakaz pośrednictwa.

Wiedeń. Z powodu ostatnich procesów prowizyjnych, minister wojny Krobatin wydał okólnik, w którym zakazuje wszelkiego pośrednictwa w interesach, nawet oficerom w stanie nieczynnym.

Angielski następca tronu wyjeżdża do Niemiec.

Londyn. (Biuro Reutera). Książe Wallii w przyszły poniedziałek wyjeżdża do Niemiec. Szczegóły nie są znane jeszcze, lecz przypuszczają, że książę pewien czas zabawi na dworze berlińskim.

Nowe zbrojenia.

Rzym. Rząd postanowił do roku 1916 wybudować cztery olbrzymie dreadnoughty, z tych każdy o pojemności 35.000 ton. Koszta budowy każdego z tych okrętów wynosić będą przeszło 100 milionów lirów.

Ułaskawiony.

Petersburg. Potwierdza się, że dyrektor departamentu policyjnego Łopuchin, skompromitowany w sprawie Azlefa, został ułaskawiony i wraca do Petersburga.

Choroba papieża.

Rzym. Obecnie jest pewnem, że choroba papieża jest zwykłą influencą. Papież chciał na kilka godzin wstać, ale lekarze odradzili mu. Lekarze uważają ogłaszanie biuletynów za zbyteczne.

Katastrofy.

Nowy Jork. Wedle sprawozdania posła amerykańskiego z Gwatemali, cały kraj został w ubiegłą niedzielę nawiedzony przez trzęsienie ziemi, przyczem jedno miasto zostało zniszczone, a wielu ludzi zginęło.

Sydney. W Sobotę w Sydney i okolicy szalał orkan, który poniszczył drogi. Wiele budynków poniszczonych, cztery osoby zginęły.

Bruksela. Przy eksplozyi w fabryce sztucznego jedwabiu w Tubize dwie osoby zginęły a 14 odniosło rany, z tych kilka ciężkie.

Petersburg. Powrót rodziny carskiej do Carskiego Sioła odroczony, z powodu zasłabnięcia W. ks. Tatjany.

Po zamknięciu kroniki.

Kraków, 11 marca.

Warszawa, 10 marca. (Przebudowa teatru. — Krwawe zajście.)

Przysłany z Petersburga delegat ministeryum p. Szynkiewicz w sprawie zbadania projektu przebudowy teatru Rozmaitości, uznał w zasadzie konieczność przebudowania dotychczasowego gmachu, wobec czego roboty rozpoczęte będą już w roku bieżącym. Przebudowa prowadzona będzie w przyspieszonem tempie, aby mogła być ukończona w końcu roku przyszłego. Najpierw przebudowana będzie widownia z wejściami, a później scena. Na scenie zastosowane będą najświeższe urządzenia techniczne.

Wczoraj wieczorem na ulicy Bednarskiej aresztowała policya wśród krwawej bójki czterech członków bandy opryszków, która była postrachem Powiśla. Dwóch z członków bandy postrzelił niejaki Zieniewicz, dwóch innych ujęli w ucieczce policyanci.

Stosowanie manifestu amnestyjnego. Z Petersburga donoszą:

Krewni wielu więźniów politycznych, których urząd prokuratorski nie podciągnął pod amnestyę, naradziwszy się ze znanymi prawnikami, są zdania, że prokuratorya petersburska amnestyę tłumaczy wadliwie i postanowili decyzyę tę zaskarżyć do senatu. Według pogłosek wpłynie do senatu co najmniej czterysta skarg na prokuratora.

B. posłowie II Dumy państwowej skazani na 5 lat ciężkich robót z zamianą 7 i pół roku zamknięcia w więzieniach centralnych, w następstwie amnestyi są uwolnieni od kary w rozmiarze 2 i pół roku. Wkrótce więc będą wypuszczeni: Zidilew z więzienia „Kresty", Sałtykow z transportowego, Łomtatidze z tyflilskiego i Ceretelli z irkuckiego więzienia centralnego. Wszyscy oni będą zesłani na osiedleni.

Są wypuszczeni na wolność redaktorowie gazet „Zwiezd": Borsikow, Jermakow i Grinlew. „Newskaja zwiezda": Woronow i Prochorow; „Prawda": Lebiediew, Sawkow i Filippow; „Łucz": Zujew, Żytjew, Jegorow i Alieszin.

Odzyskał również wolność znany pisarz Morozow, liczący obecnie 58 lat, z których połowę, więc 29 lat, przesiedział w więzieniu, z tych zaś 25 spędził w twierdzy szlisselburskiej. Ostatnio był skazany na dziewięć miesięcy twierdzy.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

NADESŁANE.

Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

Cennik Izby handl. i przemysłowej w Krakowie

z dnia 11 marca 1913, godzina 1 w południe.

I. Waluty: Franki papierowe płacą 95·50 żądają 96.25 20-to frankówki w złocie 19·10 19·25. Dolary amerykańskie 493·— 498·—

II. Listy zastawne: 5-pro. Listy zast. prem. Banku hipot. —·— —·—, 4½-pro. Listy zast. Banku hip. 91·— 91·75. 4-pro. Listy zast. Banku hip. 82·25 83·—. 4½-pro. Listy zastawne Banku krajowego 92·— 93·—. 4-pro. Listy zast. Banku kraj. 86·— 87·—. 4-pro. Listy zast. gal. Tow. kred. ziem. nieok. 96·— 97·—. 4-pro. Listy zast. gal. Tow. kred. ziem. 41-letnie 91·50 —·—. 4-pro. Listy zast. gal. Tow. kred. ziem. 56-letnie 83·— 84·—. 4½ proc. listy zast. gal. Tow. kredyt. ziems. 52-letnie 93·25 94·25. 4½-pro. Listy zast. Banku galic. dla handlu i przem. —·— 96·—.

III. Obligacye i pożyczki: 4-pro. Galic. obligacye propinacyjne 97·— 98·— 4-pro. Pożyczka kraj. z 1893 r. 84·— 85·—. 4-pro. Pożyczka m. Lwowa z 1911 r. 84·— 85·—. 4-pro. Pożyczka m. Krakowa z 1909 roku 81·25 82·25. 4½-pro. Obligacye komunalne Banku kraj. 90·— 90·50. 4-pro. Obligacye kolejowe 82·50 83·—.

IV. Akcye: Banku hipot. we Lwowie 640·— 645·—. Galic. dla handlu i przem. w Krakowie 405·— 410·—. Akcye kolei Lwów—Czerniowce—Jassy 515·— 520·—.

V. Publiczne zapisy długu: 4²/₁₀-pro. wspólna renta pap. 87·75 88·25 4²/₁₀-pro. wspólna renta srebrna 87·75 88·25. 4-pro. renta koronowa austr. 85·25 85·75. 4-pro. renta koronowa węgierska 84·— 84·50. 4-pro. renta austryacka w złocie 106·50 107·—. 4-pro. renta węgierska w złocie 103·75 104·25

Kursa są notowane bez kuponu bieżącego, który się oblicza osobno.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 11 marca. (Giełda południowa).

Marki 118·32. Renta majowa 84·35. Renta koronowa węgierska 83·20. Akcye austr. zakł. kred. 626·50. Akcye węg. zakł. kred. 817·—. Akcye Anglobanku 339·50. Akcye Unionbanku 596·—. Akcye Bankvereinu 514·25. Akcye Landerbanku 513·50. Akcye kolei państwowych 700·25. Lombardy 112·75. Akcye fabryki broni 940·—. Akcye tytoniowe 320·50. Alpiny 1043·50. Rima-Murany 711·50. Akcye praskiego Tow. żelaznego 34·20. Losy tureckie 225·50. Ruble 254·50. Skoda 830·50. 4½ proc. Listy zastawne Banku galic. dla handlu i przem. —·—.

Usposobienie: silne.

Berlin, 11 marca (Giełda poranna).

Akcye kredytowe 200·87. Tow. dyskontowe 188·—.

Usposobienie: silne.

Giełda warszawska.

Warszawa, 11 marca.

4-procentowa renta rosyjska 93·40 rub.; premiówka z 1864 roku —·— rb.; premiówka z 1866 roku 81.— ; 4½-proc. obligacye m. Warszawy 83·—; 5-proc. pożyczka rosyjska I emisyi 96·— rb.; 5-proc. pożyczka III emisyi 370·50; szlacheckie 311·—; 4½-proc. listy ziemskie 88·05 rb; 4-proc. listy ziemskie 82·95 rb.; 4½-proc. listy zast. Tow. Kred. Polskiego 87·95 rb.; 5-procent. listy miasta Warszawy 91·— rb.; 4½-procentowe listy miasta Warszawy 86·— rb.; 5-procentowe listy łódzkie 86·45 rub.; 4½-pro. listy łódzkie 56·30 rb.; akcye Banku handl. m. Łodzi 429·50 rb.; akcye Banku handlowego warszawskiego 480·— rb.; akcye warszawskiego Banku handlowego VII emisyi 436·50 rb.; Bank dyskontowy warszawski 451·— rubli; Cukrownie 297·50 rubli; Starachowice 258·— rb.; Lilpop 129·50 rub; Rudzki 125·25. Rudzki nowe 127·— rb.; Zawiercie 275·— rb.; Żyrardów 275·— rb.; Putiłów 157·— rb.; 5-proc. piotrkowskie 85·35 rb.; 4-proc. m. Wilna 87·10 rb.; Bank dyskontowy 495·— rb.; Borman-Szwede 380·— rb.; Borkowski 390 rb.; nowa renta austryacka 91·05; Berlin 46·36; Londyn 95·20; Paryż 37·70; Wiedeń 39.54; Łyżkowice 315·—.

Giełda zbożowa.

Budapeszt, 11 marca. Targ zbożowy.

Pszenica na kwiecień 11·40 do 11·41; pszenica na maj 11·64 do 11·65; pszenica na październik 12·12 do 12·13; żyto na kwiecień 9·47 do 9·48; żyto na październik 9·53 do 9·54; owies na kwiecień 9·68 do 9·69; owies na październik 8·53 do 8·54; kukurudza na maj 7·40 do 7·41; kukurudza na lipiec 7·65 do 7·66; rzepak na sierpień 17·— do 17·10.

Oferty: mierne. Chęć kupna: mierna: Usposobienie: słabe; pięknie.

L. 423 2100 3 3

Ogłoszenie.

Budynek pod Nrem 300 wraz z obokległym gruntem i zabudowaniami gospodarczemi, w pobliżu rzeki Raby, pod „Skałką", w Myślenicach, w uroczem położeniu, w bliskości lasów i gościńca jest do sprzedania.

Licytacya odbędzie się w tym celu **dnia 12 marca 1913** o godzinie 10-tej zrana w Magistracie.

Cena wywoławcza 4000 K. Wadyum 400 K.

Myślenice 24 lutego 1913.

Burmistrz: **Klebert.**

C. k. Dyrekcya kolei państwowych w Krakowie.

WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY

ważnego od 1 października 1912 r.

Odjazd z Krakowa:

Godzina	Pociąg	Nr.	Kierunek
12·01 w nocy	poc. osob.	47	**do Nowego Sącza.** Połączenia: do Oświęcimia, Żywca Zwardonia, Zakopanego, Stróż, Nowego Zagórza, Sambora. Stryja.
12·20 w nocy	poc. osob.	11	**do Podwołoczysk.** Połączenia: do Nowego Sącza, Krynicy, Orłowa, Tarnobrzega, Sokala, Sambora, Stryja, Brodów, Potutor, Husiatyna, Kopyczyniec, Grzymałowa.
12·50 w nocy	poc. posp.	8	**do Wiednia.** Połączenia: do Opawy, Pragi, Karlsbadu Wrocławia i Berlina.
3·14 w nocy	poc. posp.	7	**do Czerniowiec.** Połączenia: do Szczucina, Tarnobrzega, Bełzca, Sokala, Sambora, Chyrowa, Stryja, Husiatyna. Ickan, Jass, Bukaresztu.
3·55 w nocy	poc. posp.	10	**do Wiednia.** Połączenia; do Warszawy, Cieszyna, Wrocławia, Berlina Opawy, Berna, Karlsbadu, Pragi.
4·20 w nocy	poc. osob.	31	**do Oświęcimia przez Podgórze-Płaszów. Połączenia:** do Wadowic przez Spytkowice.
5·30 w nocy	poc. osob.	20	**do Wiednia.** Połączenia: do Wrocławia i Berlina przez Trzebinię.
6·45 rano	poc. posp.	3	**do Podwołoczysk, Stanisławowa, Ickan.** Połączenia: do Szczucina Nowego Sącza, Krynicy, Stróż, Orłowa, Tarnobrzega, Jasła, Dynowa, Bełzca, Sokala, Sianek, Rawy Ruskiej, Sambora, Brodów, Czortkowa, Kijowa, Odessy.
6·52 rano	poc. posp.	2	**do Wiednia.** Połączenia: do Wrocławia i Berlina przez Trzebinię, do Cieszyna, Koszyc, Opawy, Berna, Ołomuńca, Pragi.
7·50 rano	poc. osob.	15	**do Podwołoczysk.** Połączenia: do Szczucina, Rozwadowa, Nadbrzezia, Bełzca, Sambora, Stryja, Stanisławowa, Brodów, Kijowa, Odessy.
8·15 rano	poc. osob.	6211	**do Kocmyrzowa i Mogiły.**
8·35 rano	poc. osob.	411	**do Wieliczki.**
9·05 rano	poc. osob.	41	**do Nowego Zagórza, Sambora, Stryja przez Podgórze-Płaszów.** Połączenia: do Wadowic i Bielska przez Kalwaryę, do Żywca, Zwardonia, Gorlic, Borysławia, Tustanowic, Stanisławowa, Tarnopola.
9·30 rano	poc. osob.	18	**do Brzecławy** (Lundenburga), do Gliwic, Wrocławia, Cieszyna, Opawy, Berna, Warszawy.
10·45 przed poł.	poc. osob.	13	**do Podwołoczysk i Ickan.** Połączenia: do Nowego Sącza Orłowa, Tarnobrzega, Jasła, Dynowa, Sokala, Chyrowa Sambora, Stanisławowa. Potutor, Kopyczyniec, Zbaraża
1·15 po poł.	poc. osob.	33	**do Suchej, Oświęcimia,** przez Podgórze-Płaszów. Połączenia: do Wadowic i Bielska przez Kalwaryę.
1·30 po poł.	poc. miesz.	461	**do Wieliczki.**
1·42 po poł.	poc. osob.	6213	**do Kocmyrzowa i do Mogiły.**
1·57 po poł.	poc. osob.	14	**do Wiednia.** Połączenia: do Wrocławia, Berlina, Opawy
2·33 po poł.	poc. posp.	6	**do Wiednia.** Połączenia: do Wrocławia, Berlina, Pragi Karsbadu.
2·51 po poł.	poc. posp.	5	**do Lwowa.** Połączenia: do Szczucina, Nowego Sącza Rozwadowa, Jasła, Dynowa, Sokala, Chyrowa, Sambora, Stryja.
3·00 po poł.	poc. osob.	25	**do Tarnowa.** Połączenia: do Szczucina, Stróż, Jasła, Nowego Sącza.
3.45 po poł.	poc. osob.	49	**do Zakopanego.**
5·40 po poł.	poc. osob.	27	**do Rzeszowa.** Połączenia: do Stróż, Nowego Sącza i Jasła
6·00 wiecz.	poc. osob.	116	**do Oświęcima.**
6.45 wiecz.	poc. osob.	16	**do Wiednia.** Połączenia do Warszawy, Petersburga, Wrocławia, przez Trzebinię, Berlina.
6·55 wiecz.	poc. miesz.	61 V.	**do Tarnowa.**
7·40 wiecz.	poc. miesz.	463	**do Wieliczki.**
7·55 wiecz.	poc. osob.	45	**do Nowego Zagórza,** Chyrowa, Sambora, przez Podgórze-Płaszów. Połączenia: do Oświęcima, Wadowic przez Kalwaryę, do Żywca, Gorlic, Mezö-Laborcz. Przemyśla, Stanisławowa Tarnopola.
8·00 wiecz.	poc. osob.	6215	**do Kocmyrzowa.**
8·43 wiecz.	poc. posp.	1	**do Ickan,** Bukaresztu, Konstancyi. Połączenie do Chyrowa, Sambora, Stryja. Konstantynopola okrętem.
9·00 wiecz.	poc. osob.	17	**do Podwołoczysk.** Połączenia: do Wieliczki. Chyrowa, Sambora, Stryja, Jaworowa, Rawy Ruskiej, Podhajec, Sianek, Brodów, Husiatyna, Czortkowa, Kopyczyniec, Kijowa, Odessy.
10·15 w nocy	poc. posp.	4	**do Wiednia.** Połączenia do Warszawy, Iwanogrodu, Petersburga, Wrocławia, Berlina, Opawy, Pragi, Karlsbadu.
10·20 w nocy	poc. osob.	19	**do Lwowa.** Połączenia: do Wieliczki; Jasła, Dynowa, Chyrowa, Sambora, Stryja, Stanisławowa, Jaworowa, Sianek, Sambora, Stojanowa.
10·34 w nocy	poc. osob.	104	**do Wiednia.**
11·05 w nocy	poc. osob.	413	**do Wieliczki.**

Przyjazd do Krakowa:

Godzina	Pociąg	Nr.	Kierunek
12·40 w nocy	poc. posp.	8	**z Czerniowiec.** Połączenia: od Bukaresztu, Jass, Ickan. Delatyna, Husiatyna, Jaworowa, Stojanowa, Stryja, Sambora, Chyrowa.
3·07 w nocy	poc. posp.	7	**z Wiednia.** Połączenia z Karlsbadu, Pragi, Ołomuńca, Opawy, Cieszyna, Wrocławia i Berlina przez Trzebinię.
3·32 w nocy	poc. osob.	12	**z Podwołoczysk.** Połączenia: z Odesy, Kijowa, Grzymałowa, Zbaraża, Czortkowa, Husiatyna, Potutor, Brodów. Stanisławowa, Jaworowa, Stryja, Sambora Chyrowa, Sokala, Jasła, Rozwadowa, Nowego Sącza.
4·57 w nocy	poc. osob.	20	**ze Lwowa.** Połączenia: od Stojanowa, Chyrowa, Sambora, Stryja.
5·25 w nocy	poc. posp.	103	**z Wiednia.**
5·55 w nocy	poc. posp.	3	**z Wiednia.** Połączenia: z Berlina i Wrocławia przez Bogumin.
6·00 rano	poc. osob.	48	**z Nowego Zagórza** przez Suchą. Połączenia: z Gorlic, Orłowa, Zakopanego.
6·32 rano	poc. posp.	2	**z Ickan.** Połączenia: z Konstantynopola przez Konstancyę, z Bukaresztu Zaleszczyk, Delatyna, Podhajec, Nowego Zagórza, Chyrowa.
7·20 rano	poc. osob.	15	**z Oświęcima.**
7·30 rano	poc. osob.	412	**z Wieliczki.**
7·42 rano	poc. osob.	6212	**z Kocmyrzowa i Mogiły.**
7·55 rano	poc. osob.	32	**z Oświęcimia** przez Podgórze-Płaszów. Połączenia: z Wadowic przez Spytkowice.
8·18 rano	poc. osob.	118	**z Tarnowa.** Połączenia: z Nowego Sącza, Jasła, Stróż.
8·45 rano	poc. osob.	18	**z Podwołoczysk.** Połączenia: z Kijowa, Odessy, Grzymałowa, Iwania Pustego, Husiatyna, Czortkowa, Zbaraża, Brodów, Ickan, Stanisławowa, Rawy Ruskiej, Podhajec, Sianek Chyrowa Nowego Sącza.
8·48 rano	poc. osob.	41	**z Granicy.** Połączenia z Warszawy.
9·30 rano	poc. osob.	13	**z Wiednia.** Połączenia: z Ołomuńca, Opawy, Cieszyna, Bielska, Wrocławia, Berlina, Gliwic, Warszawy.
11·20 p. poł.	poc. miesz.	462	**z Wieliczki**
11·50 p. poł.	poc. osob.	39	**z Wiednia.**
12·58 po poł.	poc. osob.	6214	**z Kocmyrzowa i Mogiły.**
1·10 po poł.	poc. osob.	114	(w niedziele, czwartki i święta) **z Tarnowa.** Połączenia z Nowego Sącza, Szczucina.
1·24 po poł.	poc. osob.	14	**ze Lwowa.** Połączenia: z Sambora, Stryja, Chyrowa, Sokala, Dynowa, Jasła, Rozwadowa, Nadbrzezia, Nowego Sącza, Stróż, Jasła, Szczucina.
2·05 po poł.	poc. osob.	44	**z Zakopanego.** Połączenie od Wadowic i Bielska przez Kalwaryę.
2·20 po poł.	poc. posp.	6	**ze Lwowa.** Połączenia: od Jaworowa, Rawy Ruskiej, Stanisławowa, Chyrowa, Sambora, Stryja.
2·45 po poł.	poc. posp.	5	**z Wiednia.** Połączenia: z Karlsbadu, Pragi, Ołomuńca, Opawy.
3·30 po poł.	poc. osob.	414	**z Wieliczki.**
4·45 po poł.	poc. osob.	42	od Stryja, Sambora, Nowego Zagórza, przez Suchą. Połączenia: z Ławocznego, Borysławia, Tustanowic, Gorlic, Orłowa, Zakopanego, Zurawca, Zwardonia, Bielska i Wadowic przez Kalwaryę, Oświęcima przez Skawinę.
4·52 po poł.	poc. osob.	27	**z Brzecławy** (Lundenburga).
5·50 po poł.	poc. osob.	116	**z Tarnowa.** Połączenia: z Nowego Sącza, Stróż, Jasła, Szczucina.
6·15 wiecz.	poc. miesz.	464	**z Wieliczki.**
6·26 wiecz.	poc. osob.	16	**z Podwołoczysk.** Połączenia: z Kijowa, Odessy, Brodów, Jaworowa, Ickan, Rawy Ruskiej, Stryja, Sambora, Chyrowa, Nowego Sącza, Stróż, Jasła, Szczucina.
7·08 wiecz.	poc. osob.	6216	**z Kocmyrzowa.**
8·10 wiecz.	poc. posp.	1	**z Wiednia.** Połączenia: z Karlsbadu, Pragi, Ołomuńca, Opawy, Cieszyna, Berlina, Wrocławia, Bielska.
9·10 wiecz.	poc. osob.	34	**z Oświęcima.** Połączenia: z Sierszy Wodnej, Wadowic.
9·24 wiecz.	poc. posp.	4	**z Podwołoczysk.** Połączenia od Kijowa, Odessy, Grzymałowa, Potutor, Husiatyna, Czortkowa, Kopyczyniec, Brodów, Ickan, Rawy Ruskiej, Podhajec, Sianek, Stryja, Sambora, Sokala, Jasła, Rozwadowa, Orłowa, Krynicy, Nowego Sącza, Szczucina.
9·35 wiecz.	poc. osob.	19	**z Wiednia.** Połączenia: z Pragi, Ołomuńca, Opawy.
10·45 w nocy	poc. osob.	24	**z Rzeszowa.** Połączenia: od Jasła, Rozwadowa, Orłowa, Krynicy, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Szczucina, Wieliczki.
11·15 w nocy	poc. osob.	46	**z Nowego Sącza** przez Suchę, Połączenia: od Orłowa; Zakopanego, Zwardonia, Żywca, Bielska i Wadowic przez Kalwaryę,
11·38 w nocy	poc. posp.	9	**z Wiednia.** Połączenia: z Karlsbadu, Pragi, Opawy, Wrocławia i Berlina przez Trzebinię, z Moskwy, Petersburga Warszawy.

Po cenach licytacyjnych

odbywa się codziennie sprzedaż mebli, obrazów, biżuteryi i rozmaitych sprzętów domowych 2284 2 3

w Publicznej hali Aukcyjnej - - - - Pałac Spiski.

Lepsze i tańsze od wyrobów niemieckich

są: **Leguminy pudingowe w różnych smakach, galaretki owocowe, cukier waniliowy i drożdże proszkowe** I-szej Galic. Fabryki dyetetycznych wyrobów w Krakowie z marką jak obok. 2064 3 6

Do nabycia wszędzie w lepszych sklepach.

Książki rzadkie, sztychy, autografy, obrazy

nabywa 2296 2 3

Hieronim Wilder

przedstawiciel firmowy

„Antykwaryatu Polskiego Hieronima Wildera i Ski w Warszawie"

bawiący przejazdem w Krakowie.

Oferty bądź na całkowite zbiory, bądź na pojedyncze rzeczy składać należy do „Hotelu Saskiego". Osobiście można się porozumieć tamże, w hotelu, dnia 10, 11, 12 i 13 marca między g. 3—5 po poł.

Dla cegielń

i innych zakładów ceramicznych poleca na zbliżający się sezon po cenach konkurencyjnych: 1472 10 10

Gips paryski i węgierski, **drut angielski** do obcinania cegieł, stożki Segera, wałki filcowe, papier szybrowy, szkliwa, glinki i olej do smarowania form. — **Maszyny motorowe i ręczne** najnowszych konstrukcyj do wyrobu cegieł, dachówek, sączków. Prasy kaflarskie. Motory parowe, gazowe, benzynowe i ropne. Turbiny, transmisye, armatury dla pary, wody, gazu i elektryki. Smary ochronne (Calyprol) do łożysk maszynowych, smary stałe (Tovott). Oleje maszynowe i cylindrowe. — **Kolejki wąskotorowe i wózki kolebkowe.** Węże gumowe i zwykłe parciane. Uszczelniacze „Klingera", oraz bawełniane, asbestowe, gumowe i tłuste dla pary i wody. Aparaty i zegary kontrolne. Drabiny rozsuwalne. — **Artykuły techniczne** jak: Smary, rzemyki i klej do pasów transmisyjnych. Pasy transmisyjne skórzane i z sierści wielbłądziej. Pastę do czyszczenia metali i ochronną od rdzy i t. p.

Biuro techniczne dla przemysłu ceramicznego i chemicznego w Krakowie, ul. Bracka 8. Telefon 2520.

Z r. 1912 syróp malinowy i czysty sok malinowy

osobliwe oferty przy podaniu ilości, wywarzony we własnych srebrnych kotłach (mają wyłączną osobliwość). Również jarzębiowy succus, sok wiśniowy, czereśniowy i destylat jarzębiowy

Zygmunt Deutsch

c. i k. nadw. dostawca, Albrechcice (Olbersdorf) Śląsk austr. Zastępca na Kraków i okolicę: Ignacy Broder, Kraków, ul. Bonerowska 6. 116 10 0

Fabryka mebli biurowych

poszukuje **rzetelnego**

zastępcy

na całą Galicyę.

Pełnomocnik będzie obecny we czwartek 13 b. m. w Krakowie, w Hotelu Saskim, między 9 a 11 g. 2323 1 2

Pewna pani

sotowa jest każdemu, kto ma neurastenię, niedokrwistość, reumatyzm, gościec i t. d., wymienić bezpłatnie prosty, zdumiewająco skuteczny środek leczniczy, który poznała przypadkiem. Sama nim uleczona, jak i wielu chorych, po daremnem używaniu wszelkich możliwych leków, uważa sobie to za obowiązek sumienia z wiecznej wdzięczności uczynić to wyznanie, którego czysto filantropijnym celem jest spełnienie ślubowania; zwrócić się listownie do pani

Amalii At. Müller, Budapest, Albertfalva 6. 1690 3 4

Najtańszy i najlepiej skutkujący.

FILIPA NEUSTEINA POCUKRZONE PRZECZYSZCZAJĄCE PIGUŁKI

środek rozwalniający.

(Neusteinowskie pigułki Elżbiety)

Przed wszystkiemi podobnemi przetworami pod każdym względem należy się im pierwszeństwo. Pigułki te nie zawierają żadnych szkodliwych substancyj; używane z bardzo wielkim skutkiem w chorobach dolnych organów ciała, rozwalniają łatwo, czyszczą krew; żaden środek leczniczy nie jest korzystniejszy i przytem tak zupełnie nieszkodliwy do zwalczania

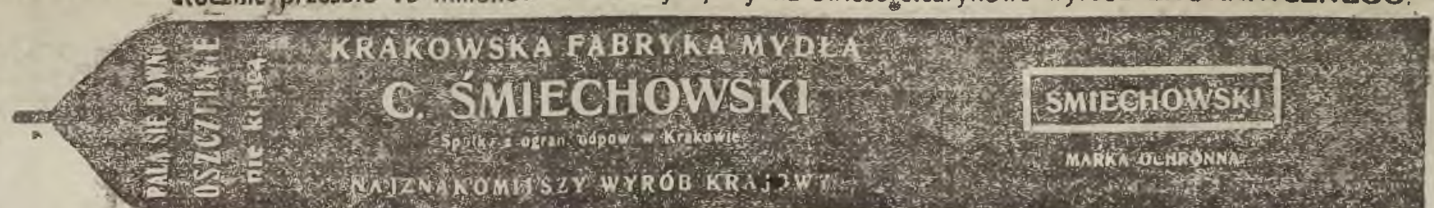
ZATWARDZENIA

niezawodnego źródła bardzo wielu chorób. Z powodu ocukrzonej formy chętnie zażywają je nawet dzieci. 287 15 15

Pudełko, zawierające 15 pigułek, kosztuje 30 halerzy; zwój, obejmujący 8 pudełek, a więc 120 pigułek, kosztuje tylko 2 K. Po otrzymaniu należytości K 2·45 wysyła się 1 zwój pigułek opłatnie.

Ostrzeżenie! Przed naśladownictwami ostrzega się usilnie. Żądać „Filipa Neusteina pigułek rozwalniających". Prawdziwe tylko wtedy, gdy każde pudełko i pouczenie opatrzone jest naszym podług ustawy protokołowanym znakiem ochronnym, wyciśniętym czerwono-czarnym drukiem „Św. Leopold" i podpisem „Filip Neustein, aptekarz". Nasze protokołowane opakowanie musi mieć podpis naszej firmy, **Apteka FILIPA NEUSTEINA pod „Św. Leopoldem" Wiedeń, I., Plankengasse 6.** — Skład w Krakowie w aptekach: K. Wiszniewskiego, W. Redyka i K. Jahra (dawniej Gralewskiego), pod „Białym Orłem", Rynek, A-B, 45, Redera, Karmelicka 23, we Lwowie, apt. Z. Ruckera pod „Srebrnym Orłem", ul. Skarbkowska 7.

187 10 0

10.000 KORON NAGRODY

DLA NIEMAJĄCYCH ZAROSTU I ŁYSYCH.

Porost brody i włosów na głowie istotnie w 8 dniach wywołuje **prawdziwie duński „Balsam Mos".** Starzy i młodzi, mężczyźni i kobiety, używają tylko **„Balsamu Mos"** do wywołania porostu brody, brwi i włosów jest bowiem dowiedzioną rzeczą, że **„Balsam Mos" jest jedynym środkiem nowoczesnej wiedzy, który w przeciągu 8 do 14 dni** przez działanie na cebulki włosów w ten sposób na nie wpływa, że włosy zaraz zaczynają róść. Ręczy się, że środek ten nie jest szkodliwy

Jeżeli to nie jest prawdą, wypłacimy

10.000 KORON GOTÓWKĄ

każdemu gołowąsemu, łysemu, lub rzadkie włosy mającemu, który Balsamu Mos przez sześć tygodni używał bezskutecznie.

Uwaga: Jesteśmy jedyną firmą, która daje tego rodzaju poręczenie. Lekarskie opisy i polecenia. Przed naśladownictwami ostrzega się **usilnie.**

W sprawie prób z Pańskim „Balsamem Mos" mogę Panom donieść, że z tego balsamu jestem zupełnie zadowolony. Już po ośmiu dniach pojawił się wyraźny porost włosów, a chociaż włosy były jasne i miękkie, były one przecież bardzo mocne. Po dwóch tygodniach przybrała broda powoli pierwotną barwę i dopiero wtenczas ujawniło się nadzwyczaj korzystne działanie Pańskiego balsamu. Dziękując, łączę dla WP. wyrazy poważania **I. C. Dr Tverg, Kopenhaga.**

Paczka Balsamu Mos 5 złr. Opakow. dyskr. Po otrzymaniu należytości lub za zaliczką. Pisać **do największego w świecie osobliwego handlu**

MOS-MAGASINET, COPENHAGEN B. 1306 DANMARK (Dania).

(Opłata kart koresp. 10, a listów 25 h.) 2168

Realność

murow. a la willa, z oficyną, z ogrodem warzywnym i ogródkiem kwiatowym, w słonecznem położeniu, jest do wynajęcia lub zaraz do sprzedania w miasteczku zdrowotnem, w pięknej okolicy, przez lekarzy na pobyt zalecanej. — Miłe stosunki towarzyskie, doborowe artykuły spożywcze, komunikacya z 3 stacyami kolej. Majętna osoba może nabyć dla siebie lub ofiarować na cel dobroczynny lub patryotyczny. — Bliższa wiadomość: **W. S., Podgórze,** ulica Mickiewicza l. 22, II-gie piętro, drzwi tuż przy schodach — zaś osobiście od godziny 4—6-tej codziennie. 1747

FERNET-BRANCA

Osobliwość firmy Fratelli Branca, Medyolan

jest wskutek swych niezmiernie dyetetycznych i wybitnie żołądek wzmacniających własności znana jako

najlepsza w świecie gorzka

64 44 51

wódka żołądkowa

Główna sprzedaż: Zygm. Winter, Wiedeń III, Ungargasse 20.

Konc. przez W. c. k. Namiestnictwo

Agencya prywatna Kupna i Sprzedaży nieruchomości, dzierżaw, wynajmu mieszkań J. J. CHWALIBOŻANKI

Kraków - - - - - - Szewska 27, I piętro

poszukuje majątku leśnego. Nabywców na tanie domy, wille w stacyach klimatycznych, przyjmuje zgłoszenia mieszkań z komisem. Otwarta codziennie od 10—12 rano i od 4—6 po poł. W niedzielę i święta zamknięta. — Agencya dysponuje siłami fachowemi w każdym dziale. 2059 2 3

Odporność na pola. Zdrowie roślinie.

Dochód rolnikowi

wnosi **nawożenie 40% solą potasową**

40% sól potasowa **wzmacnia** oziminę, **podwyższa** ilość i jakość plonu zbóż jarych, roślin okopowych, jarzyn, owoców i t. p. 1598 5 12

Józef Karrach, Lwów

Kościuszki l. 18.

Cenniki i broszurki darmo i opłatnie.

Od roku 1868 za świetne uznane:

BERGERA LECZNICZE MYDŁO SMOŁOWCOWE

firmy G. Hell i S-ka przez wybitnych lekarzy polecane, jest używane w bardzo wielu państwach Europy ze świetnym skutkiem przeciw

wyrzutom skórnym wszelkiego rodzaju

w szczególności przeciw powtarzającym się i pasożytniczym wyrzutom, przeciw liszajom, jako też przeciw siności nosa, wydymkom z odmrożenia, potowi nóg, łupieżowi brody i głowy. Bergera mydło smołowcowe zawiera 40% smołowca drzewnego i wyróżnia się znacznie od wszelkich innych mydeł smołowcowych w handlu będących. — W uporczywych cierpieniach skórnych używa się także bardzo skutecznie

Bergera mydła smołowcowo-siarczanego.

Jako łagodniejsze mydło smołowcowe do usunięcia wszelkich nieczystości cery, przeciw wyrzutom skórnym i na głowie u dzieci, tudzież jako niezrównane mydło do mycia i do kąpieli służy do codziennego użytku

Bergera glicerynowe mydło smołowcowe

zawierające 35% gliceryny i pięknie pachnące.

Jako wybitnego środka domowego na skórę używa się dalej ze świetnym skutkiem

Bergera mydła boraksowego

a mianowicie: przeciw pryszczom, opaleniu, piegom, trądzikom i innym wyrzutom.

Cena kawałka każdego gatunku 70 hal. wraz ze wskazówką. Nowość:

Bergera płynne mydło smołowcowe

znakomicie skutkujące przeciw chorobom skórnym, łupieżowi głowy i brody, tudzież jako środek na porost włosów. Flaszka K 1·50.

Żądać wyraźnie Bergera mydeł firmy G. Hell et Comp. i baczyć na odbity tu znak ochronny i obok znajdujący się podpis firmowy na każdej etykiecie.

Odznaczenie honorowym medalem w Wiedniu 1883 r. G. Hell & Comp. i złotym medalem powszechnej wystawy w Paryżu 1900.

Wszelkie inne lecznicze i hygieniczne mydła Bergera są wymienione w sposobie użycia do każdego mydła dołączonym. 2952 24 24

G. HELL et Comp., Wiedeń, I., Biberstrasse 8.

Dostać można w aptekach, drogueryach i handlach tego rodzaju.

W Krakowie mają apteki: Bartmańskiego i Spółki; W. Grabowskiego; K. Jarra; S. Marcoina; B. Masłowskiego; Fr. Ks. Mikuckiego; M. Pronia; Maksa Redera; L. Rosenberga; Ed. Schneidra: K. Wiszniewskiego Spadkobiercy; Drogueryc: Fr. Zopotha i Sp.; A. Pachuckiego; A. Reifera; Hanaka i Sp.; Handel Reima i Spółki.

100.000 kor.

pożyczki, w całości lub częściowo, poszukuje się na hipotekę kamienic czynszowych w Tarnowie, na bardzo korzystnych i dogodnych warunkach. Zgłoszenia **„Hipoteka" poste restante Tarnów I.** 2090 4 4

Posady przykrawacza

w miejscu lub na prowincyi, poszukuje absolwent 2 kursu kraw. męskiego szkoły wyższej w Wiedniu i z praktyką w pierwszorzędnych zakładach. Zgłoszenia: **Absolwent 2048** poste rest. **Kraków, kwit inserat.** 2048 3 3

Apteki

do dzierżawy i sprzedaży w Galicyi wschodniej i zachodniej, magistrowie, asystenci, aspiranci farmacyi do umieszczenia. Zgłoszenia: **„Farmacya", Lwów,** Leona Sapiehy 71. 2199 2 3

„Farmacya"

biuro informacyjne w sprawach aptekarskich, Stanisława Troskolańskiego, Lwów, Leona Sapiehy 71, pośredniczy w sprzedaży, dzierżawieniu aptek; poleca magistrów, asystentów, aspirantów farmacyi. 2198 2 3

Osoba

ukwalifikowana, inteligentna, poszukuje posady nauczycielki przy szkole gosp. dom., zarządu pensyonatem, domem zdrowia, domem wyższego urzędnika, zajmie się wychowaniem dzieci, opieką starszych osób. — Zgłoszenia: Łożniowska, Bochnia, ul. św. Leonarda l. 1235. 2196 3 3

Akwizytora anonsów

poszukuje Administracya miesięcznika „Podróżującego Kuryera", za wysokiem wynagrodzeniem, ewentualnie za stałą pensyą. Oferty na piśmie wysłać do Administracyi „Podróżującego Kuryera", Kraków, Dietla 31. 2286 2 3

Do wynajęcia od sierpnia 1913

cały dom

przy ul. Mikołajskiej l. 32 (przy plantacyach, róg Mikołajskiej i św. Tomasza), gdzie się mieszczą obecnie biura Dyrekcyi Policyi.

Bliższa wiadomość w kancelaryi adwokata Dra Doboszyńskiego, przy ul. św. Anny l. 3. 135 15 0

Pożyczki pieniężne

szybko, rzetelnie, tanio, dla każdego (także dla pań), z poręczycielami lub bez nich, ze spłatą po 4 kor. miesięcznie, tudzież pożyczki hipoteczne uskutecznia **Zygmunt Schillinger,** biuro bankowe i eskontowe, Pressburg, Jiringerg. 36. (Marka na odpowiedź). 2285 2 10

Dla rekonwalescentów po chorobach wewnętrznych, przy przeziębieniu, bardzo wskazane!

Znakomita HERBATA „RANGALLA CEYLON TEA"

pod własną marką ochronną

„PALMA"

firmy

A. HAWEŁKA

c. k. Dowstawcy Dworów

w Krakowie

do nabycia we wszystkich handlach i Kółkach rolniczych tylko **w dwu gatunkach** a pakietach 1/16 i 1/8 **kilograma.**

1173 6 6

Przy odbiorze **1 kg. naraz** wysyła **franko fracht i opakowanie** do wszystkich miejscowości w całej monarchii.

Poleca również

RUMY - ARAKI - KONIAKI.

Krawcowa

poszukuje posady prywatnej zaraz. — Adres: J. M. poste rest. Kraków. 2190 3 3

Słuchacz III roku praw

poszukuje lekcyj w godzinach wieczornych za skromnem wynagrodzeniem. — Adres: S. S. poste rest. Kraków. 2261 2 2

Wózek dla dziecka

do sprzedania. Ul. Bracka l. 5, parter. 2110 2 2

Do sprzedania różne meble.

Staszica 14, parter, na prawo. 2232 2 3

Na Święta!!! Na Święta!!!

Cukiernia pod firmą

Z. Majewski, Karmelicka 13

poleca

torty, przekładańce, serniki, mazurki, babki i t. p. — Masa migdałowa i orzechowa. Baranki i ubrania cukrowe. — W ostatnich dniach przedświątecznych wielki wybór gotowych, doskonałych ciast i tortów.

Zamówienia wysyła się. 2260 2 3

Światło.

Brikettid zastępuje w zupełności światło elektryczne i gazowe. Odnośne instalacye o dowolnych rozmiarach przeprowadzamy wszędzie. Warunki najdogodniejsze. Kosztorysy wysyłamy odwrotnie

Brikettid - - Kraków

Pańska 9. 132 19 0

---

4 pokoje, przedpokój, kuchnia, łazienka, oświetlenie gazowe, na I piętrze (mieszkanie słoneczne);

3 pokoje, przedpokój, kuchnia, łazienka, oświetlenie gazowe, na parterze (mieszkanie słoneczne);

przy ulicy Smoleńskiej 27, od 1 kwietnia 1913 do wynajęcia. 2248 2 5

Panna do szycia

sukienek dla lalek, potrzebna zaraz do fabryki lalek, ul. Wolska 1. — Wiadomość tamże. 2302 2 5

Poszukuje się klucznicy

do większego domu na wsi. Wymaga się znajomości na kuchni, pieczywie chleba, chowie drobiu i przeróbki nabiału. Zgłoszenia tylko listowne pod adresem: Andrzej Markuś, Kraków, ul. św. Filipa 23. 2244 2 3

Z powodu żałoby

do sprzedania tanio damskie kostyumy, kapelusze, bluzki ładne i w dobrym stanie. Ul. św. Gertrudy l. 2, II p. Oglądać można od 10 rano do 1 w poł. 2266 2 3

Ostrawski koks i węgle kowalskie

poleca

J. Świerczek

2281 **Hruszów pod Ostrawą** 2 3

Jaja wylęgowe

premiowanych gęsi emdeńskich, czysterasy: 6 jaj za 10 koron loco Sidzinaj dwór, poczta Skawina. 2264 2 3

Pożyczki na pierwszą hipotekę

kilku realności i całego kompleksu obszernych parcel budowlanych w Krakowie, Dz. VIII, położonych, wartości 600.000 K do 700.000 K, poszukuje się w około 1/4 części wartości. Zgłoszenia pod „M. I. 95" poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inseratu. 2246 2 3

Akuszerka

Filipowa mieszka przy ul. Kremerowskiej l. 4. 2205 4 6

Konkurs.

Celem obsadzenia z dniem 1 kwietnia 1913 r. posady **pomocnika gospodarczego** w dobrach Hr. Tenczyńskiego z płacą roczną 1200 koron, wolnem mieszkaniem i opałem, tudzież dodatkiem po 3 litry mleka dziennie, rozpisuje się niniejszem konkurs.

Podania, udokumentowane metryką urodzenia, świadectwami odbytych studyów i życiorysem, należy wnosić do **20-go marca b. r.** do podpisanej Administracyi dóbr.

Pierwszeństwo mieć będą ci kandydaci, którzy wykażą się świadectwami z odbytej praktyki.

Administracya dóbr hr. Potockich w Krzeszowicach. 2292 2 3

OKAZYA!

Parcela bud., 287☐, w Podgórzu, nadająca się pod fabrykę, o 2 frontach, przy ulicy Kalwaryjskiej, z powodu zmiany stosunków familijnych, tanio pod przystępnemi warunkami do sprzedania. Zgłoszenia pisemne pod **F. K. 46** poste restante **Podgórze,** za okazaniem kwitu inseratowego. 2044

Maszyna do szycia

w dobrym stanie, tanio do sprzedania. Stradom 8, I p., od 10—12 i od 4—6. 84 25 0

Pielęgniarka

poleca się P. T. Publiczności. Podejmuje się pielęgnowania chorych po domach. Ul. Zwierzyniecka 7, parter, oficyny, na prawo. 76 18 0

Zdolna krawcowa

poszukuje pracy. Ul. Siemiradzkiego 14, n p Dunin. 2335 1 3

Oddam dziewczynę

sierotę do posług domowych na prowincyę, bez wynagrodzenia. — Zgłoszenia: **J. Dąbrowska** poste restante **Kraków.** 2339

Pensyonat „Marya“

Lwów, Sykstuska 23

poleca pokoje dla przyjezdnych i stałych od 2 koron dzienie. Kuchnia wzorowa. 2321 1 2

Miód! Miód!

Deserowy, kuracyjny 7·50 K, gęsto płynna patoka, „rarytas“ 8·50 K za 5 kg. opłatnie. **Korzeniewicz**, em. naucz., **Iwanczany.** 2322 1 0

Z powodu przymusowego wyjazdu

jest do sprzedania sklep spożywczy, dobrze się rentujący. Wiadomość pl. WW. Świętych 1. 8. 2328 1 3

Poszukuję

od lipca lub października 12—16 pokoi na pensyonat. Mogą być dwa mieszkania na I i II piętrze, ale wymagana łazienka, elektryczność i system korytarzowy. Zgłoszenia pod **R. W.** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 2327 1 4

Wiktor Barabasz

Skład fortepianów, pianin i harmonium

Kraków, Rynek gł. 39, Linia A-B.

Telefon 2538.

Poleca instrumenta doborowe z pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych. Wyłączne zastępstwo **L. Bösendorfera.**

Wielki wybór w **instrumentach** przegranych. 194 37 0

Do towarzystwa

młodej panny na godziny popołudniowe, poszukuje się inteligentnej, wykształconej, starszej pani, władającej językiem niem. lub fran. Zgłoszenia pisemne pod „Towarzystwo“ poste restante Kraków. 2318 1 3

W Krynicy

stylowa willa o 25 pokojach do wynajęcia lub do zamiany na realność miejską. Wyjaśnień udzieli zarząd willi „Grunwald“. 2312 1 3

Miód! Miód! Na Wielkanoc!

pod gwarancyą czysty, prawdziwy miód pszczelny, w 10-funtowych (5 kg.) puszkach po 6 K, wysyła ku zadowoleniu i w większych ilościach **J. Kleiner, Podwołoczyska 588, Austrya.** 2269

Instytut dla kursów handlowych

Fryd. Mestera, właściciela znanej poza granicami Europy dawnej akademii handlowej, Lipsk. Prospekt zadarmo wysyła Dyrekcya. 2306 1 4

Meble

szafy, biblioteki, stoły, lustra, fortepian, mahoniowe i palisandrowe, garnitur mebli, lustro i stół, czarne, obrazy olejne i rysunki, używane, lecz dobre, oraz różne meble ma na sprzedaż sklep katolicki, Kraków, Gołębia 10. 2317 1 10

Kilka kwot

mam do ulokowania na b. dobre hipoteki w Krakowie. Zgłoszenia: **Z. M. N.** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 2336

Wapienniki firmy Dudziński, Nowotny i Spółka

w Nowym Targu

poszukują zaraz zdolnego **buchaltera-bilansisty.** Oferty z odpisami świadectw, życiorysem i fotografią, do biura w Nowym Targu. 2304 1 3

Maść na piegi

usuwa w 5 dniach gruntownie piegi, liszaje, wągry i wszystkie nieczystości skóry. Wciera się ją na noc, a rano umywa twarz **mydłem kwiatowem.** Wyrób i skład w aptece **J. Niesiołowskiego w Tarnowie.** 2310 1 10

W Bystrej koło Białej

(miejscu klimatycznem) **willa,** składająca się z 6 pokoi, **kompletnie** urządzona, z ogrodem kwiatowym i **owocowym,** wraz z budynkami gospodarczemi, jest natychmiast do sprzedania lub wynajęcia pod dogodnemi warunkami. — Bliższych informacyj udzieli Wilhelm **Reich** w Łodygowicach. 2313 1 3

Potaniał sok malinowy!!

Protokołowana, a na licznych wystawach nagrodzona i odznaczona

Apteka Mr. Alfreda Stepka

w Andrychowie

poleca własnego wyrobu z jagód górskich

sok malinowy

z I-a rafinadą gotowany. Bańka 5 kg. brutto, opłatnie do każdej miejscowości. 8 K 20 h. Odbiorcom większych ilości odpowiednie ceny. 246 21 30

Wysyłka tylko za zaliczką.

Poszukuję zaraz dzierżawy

100—200 morgów, blisko miasta lub stacyi kolejowej, lub **kupna małego folwarku.** Wiadomość: Sędzia Brodacki, Radłów. 2325 1 3

Słuchacz II r. farmacyi

przyjmie zastępstwo w aptece. Zgłoszenia: „Asystent“ poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inser. 2326 1 3

Narybek

najlepszego gatunku ryb, karpi i t. p., tanio do nabycia. — Dobra Lusina, p. Swoszowice. 2329 1 3

W Bochni

do sprzedania parcela budowlana, narożna, dwufrontowa, 27/96 m., z ogrodem. Wiadomość: K. Zacharski, Sanok. 2330 1 3

60.000 kor.

do umieszczenia na realności w Wielkim Krakowie. Bezpieczeństwo pupilarne wymagane. Wiadomość w kancelaryi adwokata **Dra Ostrowskiego,** ul. Jagiellońska 11. 2337 1 2

Magister farmacyi

poszukuje posady stałej lub zastępstwa. „Magister“ poste rest. Kraków. 2338 1 3

Magazynier

obeznany z manipulacyą paszy, najchętniej wysłużony podoficer, znajdzie posadę na korzystnych warunkach w Galic. Związku Producentów paszy, Kraków, Basztowa 3. Przyjmuje się zgłoszenia tylko pisemne. 2340 1 3

Szynka na święta

5—7 kg. 2 K, 3—4 kg. 2·20 K, szynka zawijana 2·30 K, kark i krzyżówka wędzona 2·15 K, bok wędzony 1·76 K, ozór wołowy i wieprzowy 2·80 K. Wysyła z poręczeniem najlepszy towar za zaliczką J a n K ř e č e k, Praga-Smichov, plac św. Jakóba 12. 2314

Lekcyj języka niemieckiego

metodą Ansona, udziela tanio R. S. G., ulica Gołębia 16, II p., front. 2151 3 10

Do wynajęcia

od 1 kwietnia lub 1 lipca mieszkanie, składające się z 4 pokoi frontowych, obszernych, przedpokoju, kuchni, balkonu, z oświetleniem elektrycznem, spiżarka, klozet, kuchenka gazowa, przy ul Zwierzynieckiej 21. 2164 3 4

Stajnia

na 3 lub 4 konie, do wynajęcia. Wiadomość u dozorcy, Lubicz 40. 2165 3 3

Kuczer-faeton

ze skórzaną budą, wózek na resorach, na jednego i na parę koni, wóz ciężarowy zaraz do sprzedania Półwsie Zwierzyniec, ul. T. Kościuszki 109, czwarty dom za pocztą. 2177 3 3

Parcelę gruntową

jedno lub kilkomorgową, przy gościńcu, w pobliżu budynków, bezpośrednio przy W Krakowie lub Podgórzu położoną, kupię zaraz za gotówkę. Szczegółowe zgłoszenia z dokładnem podaniem miejsca, oraz najniższej ceny, do 15 marca, pod **Jan Orzechowski** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego 2132 4 4

Poszukuje się

2 pokoi i kuchni, z łazienką, frontowych, słonecznych, w śródmieściu, od 1-go kwietnia. Zgłoszenia „Urzędnik“ poste rest Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 2150 3 3

Obiady domowe

wydaje się na miasto. Siemiradzkiego l 2, II p. 2088 4 6

Miód pszczelny

prawdziwy i naturalny, pod gwarancyą (lecznicza patoka), deserowy, najlepszej jakości, wysyła za zaliczką w 5 klg. blaszankach, już z opłatą poczty za 7 K 20 h Kółko rolnicze, poczta Siemikowce koło Denysowa. 1738 19 25

! Pożyczki !

na 4 do 6 procent począwszy od 200 koron, z poręczycielami lub bez, spłacalne w ratach miesięcznych po 4 kor., daje wypłacalnym osobom każdego stanu Filip Feld, bank i biuro giełdowe, Budapeszt, VIII., Rakoczi-ut. 71. Objaśnienia zadarmo, opłacone. 2140 5 8

Stały ryczałt

i osobną prowizyę przyznaje się zastępcom za pozyskanie ubezpieczeń życiowych, posagowych i od wypadków, dla austr. Towarzystwa. Najlepsza sposobność dla rutynowanych agentów, nauczycieli, urzędników prywatnych, sekretarzy gmin, rewizorów bydła, egzekutorów i emerytów, do uzyskania znacznego ubocznego dochodu. — Oferty z podaniem wieku i zajęcia pod napisem: **Biuro asekuracyjne, Lwów,** Brajerowska 8. 2280 1 2

Księgarnia G. Gebethnera i Sp. w Krakowie

otrzymała na skład główny:

	Koron
Bassara Antoni. **Maciek Bzdura.** Powieść	2·40
Bełza Wład. **Katechizm polskiego dziecka**	—·50
Biblioteka nowelistyczna. T. VI. Ożegalska, Storczyki. Nowele	1·50
Brykczyński Stef. **W palącej kwestyi.** O śred. zakł. naukowych	1·—
Chrzanowski Ig. **Liryka patryotyczna Asnyka**	—·50
Friedberg Syd. **Ksiądz Mackiewicz.** Obraz dramat.	1·—
Gadowski ks. Wal. **Dzieje biblijne i katechizm dla dzieci.** Opr. w płótno	3·—
Janowski Lud. Dr. **Ateny litewskie**	—·30
Karwtowa A. **Czarna perła.** 2 t. Powieść	8·40
Limanowski B. **O powstaniu polskiem 1863 r.**	—·60
Ładowski Ant. **Mleko.** Sposoby osiągnięcia największych korzyści	—·80
Passendorfer. **Historya polit. powstania w 1863 r.**	—·24
Pol Winc. **Dzieła.** 4 tomy. W oprawie w płótno	20·—
Pliniusz młodszy. **Wybór listów.** Oprac. P. Liszkowicz. W opr.	1·20
Rabska Z. **Miłość mówi...** Poezye. Na papierze czerpanym	4·80
Gizbert-Studnicka. **Obrazki polskie.** Bibl. Mac. pol. Nr 77	1·—
Tokarzewski S. **Zbieg.** Wspomnienia z Sybiru	3·20
Zimowski Kaz. **Mapa histor. Polski.**	—·10

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 2116 1 3

Na nadchodzącą wiosnę — polecam do siewu

NAJLEPSZE NASIONA

gospodarcze – leśne – warzywne – kwiatowe

z gwarancyą czystości i siły kiełkowania. 1073 7 15

Drzewka owocowe i ozdobne.

Krzewy, Róże pienne i **krzaczaste,** oraz wszelkie **artykuły** wchodzące w zakres **ogrodnictwa i rolnictwa.** — **Towar doborowy.** — **Ceny niskie.** — **Cennik i specyalne oferty** wysyłam opłatnie

E. FREEGE, Kraków.

LAWN-TENNIS

rakiety, prasy, piłki, siatki. — Obuwie tennisowe. — Naprawa rakiet.

PIŁKI NOŻNE

Rulety — kręgle i kule ogrodowe.

polecają najtaniej

REIM i SPÓŁKA

Kraków, Rynek 37.

Cenniki na życzenie darmo i opłatnie. 2015 1 3

Koestlina Sire-Sire-Keksy
zawsze świeże
w opakowaniu Til.

Koestlina Keksy
najlepsza marka.

1588 7 100

ZMIANA LOKALU.

Magazyn okryć damskich

B. BAUM

został przeniesiony na ul. Grodzką 15, I p.

Modele wiosenne już nadeszły 1862 3 6

C. k. uprzyw. Galic. Akcyjny

Bank Hipoteczny

Filia w Krakowie

Rynek główny, róg ul. Brackiej.

Kapitał akcyjny: K 20,000.000·— Kapitał rezerwowy: K 11,000.000·—

Listy hipoteczne w obiegu będące K 210,000.000·—

Kantor wymiany.
Oddział depozytowy i schowki depozytowe.
Oddział wkładek gotówkowych.
Oddział towarowy.
Oddział zastawniczy i Kasa Zaliczkowa, ul. Bracka 1. 878 9 40
Składy towarowe, przy ul. Zacisze.
Detaliczna sprzedaż węgla, wapna i drzewa opałowego, przy ul. Warszawskiej.

Poleca się jako markę renomowaną. Do nabycia w pierwszorzędnych **handlach, restauracyach i kawiarniach.**

Zastępca na Kraków i okolicę: **Zygmunt Machauf,** Dom agencyjno-komisowy. Kraków, ul. Lubomirskich 25. 228 14 20

Obiady

domowe, bardzo smaczne, czysto wiejskie, cena przystępna. Karmelicka 54, parter, na lewo. 1816 7 0

Lokal frontowy

składający się ze sklepu i dowolnej ilości pokoi (od 15 lat handel delikatesów i restauracya), do wynajęcia od 1 kwietnia b. r. Wiadomość u właśc. przy ul. Zielonej 7, I p. 2180 5 6

Szofer

znający się na wszelkich markach auto, poszukuje posady w kraju lub za granicą. Zgłoszenia pod **R. H.** poste rest. **Podgórze.** 1974 5 6

Zaraz

do wynajęcia sklep z oknem wystawowem, nadający się na biuro, mleczarnię, masarnię, na szewstwo i t. p. Wiadomość u właściciela, Krupnicza 22. 2005 3 3

Korzystna dzierżawa

do odstąpienia w zachodniej Galicyi. Wiadomość: Kraków, Krupnicza 26. — M Skotnik. 2053 3 4

Na wsi

w pobliżu lasu szpilkowego, 3 pokoje frontowe, kuchnia, wspólna weranda i przedpokój zaraz **do wynajęcia,** 3 mile końmi od Krakowa, a 8 kilometrów od kolei. Zgłoszenia dla **J. Ć.** przyjmuje Gł. Agencya Dzienników i Ogłoszeń, Kraków, Szczepańska 9. 2186 3 3

Apteka A. Karpińskiego

w Rzeszowie

poszukuje zaraz dobrze polecanego **aspiranta.** 2112 4 4

Asystent farmacyi

jako najlepiej polecany, zdolny receptuaryusz i laboratorzysta, przyjmie stałą posadę w większem mieście lub zastępstwo na prowincyi z dniem 1 kwietnia b. r. **„Asystent farmacyi“, Mszana Dolna, apteka.** 2175 3 3

Do wynajęcia

na I, II, III p., ładne, tanie mieszkania, 1 i 2 pokoje z kuchnią, przedp., elektryką, zaraz lub od 1 b. m. przy ul. Lelewela l. 9 i 11 w Półwsiu, tuż obok przystanku nowego tramwaju. Wiadomość na miejscu (u stróża). 2069 3 4

Masło naturalne

karpackie wysyła w 5 kg. paczkach za 13 kor. 60 hal. opłatnie Jan Barnaś, Szepes ófalu Węgry. 1982 10 20

Urzędnik

sądowy, kancelaryjny, IX rangi, poślubi inteligentną, przystojną pannę lub bezdzietną wdowę z odpowiednim posagiem. Dyskrecya ścisła. Listy z fotografią do 1-go kwietnia 1913 pod **„Wiosna 1913“** poste restante **Wiśnicz koło Bochni.** 2166 2 3

Cukiernia Józefa Szczawińskiego

przedtem Adam Piasecki

Kraków - - ulica Długa

poleca przy nadchodzących świętach Wielkiej nocy, obfity wybór pieczywa, jako to: Baby wielkanocne, przekładańce, obficie nadziewane od 2 K zwyż, jajeczniki od 1 K zwyż. Torty: makaronikowy, ananasowy, orzechowy, pączowy, biszkoptowy, czekoladowy Pischinger, Marya, Provence, we wszelkich smakach, Dobosch, Mickiewicz, Rzymski kruchy, Książęcy, kremy, mazurki wszelkiego rodzaju od 2 K zwyż. Lukier na torty w trzech gatunkach: biały, różowy, czekoladowy, z rozmaitemi smakami, szklanka à 60 h. — Serniki i makowniki na kruchym cieście od 2 K zwyż. — Piernik królewski nadziewany od 2 K zwyż. — Maczek kolorowy i kwiaty karmelowe, owoce kandyzowane do ubierania ciast. — Pisanki wielkanocne, Baranki różnej wielkości, Vanillo burbońska, laska 50 h. — Masa migdałowa, pistacyowa, orzechowa, 1 kg 3·20 K każdej chwili gotowa. — Pomadki i czekoladki w najlepszych gatunkach w ozdobnych pudełkach 1 kg. 4·80 K, ½ kg. 2·40 K. — Cognac francuski pół but. 3 K. — Rum Jamaica pół but. 1·50 K — Wielki wybór likierów francuskich, oraz nalewek własnego wyrobu, jako to: Malinowa, wiśniowa, starka, morelowa, pomarańczowa, kminkowa, żytniowa i wiele innych. Na prowincyę uskutecznia się odwrotnie przesyłki. 2001 5 10

Koncypient

z kilkomiesięczną praktyką adwokacką, poszukuje posady na prowincyi. Zgłoszenia listowne pod **Dr B.-T. 2227** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“. 2227 2 3

Potrzebny młody człowiek

obznajomiony z miernictwem górniczem. Opis życia i warunki przesłać: **W. W.** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego 11. 2156 3 3

Kanapa

z włosia końskiego, nowa, duża, plusz zielony, do sprzedania. Cena bardzo przystępna. Zgłoszenia: **Ryszard Spruch,** inżynier, **Kęty,** Rynek. 2225 2 3

Ogłoszenie.

Przez **Biuro Umieszczeń** przy **Stowarzyszeniu Nauczycielek w Krakowie, Karmelicka 32,** poszukują posad:

Nauczycielki Polki, Angielki, Francuzki, z wyższem i średniem wykształceniem.

Bony i wychowawczynie Polki, Niemki i Francuzki. 1488 5 5

Koncypient adwokacki

rutynowany, poszukuje posady. Zgłoszenia pod **„Rutyna 2220“** przyjmuje Adm. „N. Reformy“. 2220 3 3

Dzierżawy

folwarku lub kupna około 100 morg., w zachodniej Galicyi, poszukuje się zaraz lub od 1 kwietnia b. r. Zgłoszenia pod **Ż. Z. 100** przyjmuje Adm. „N. Reformy“. 2187 3 4

Miód pszczelny

z własnej pasieki, prawdziwy, czysty, tak zwany patoka, jako środek kuracyjny i spożywczy, wysyłam pocztą za pobraniem w 5 kg. puszkach po zniżonej cenie, bo tylko 6 kor. 20 hal. Za prawdziwość i czystość ręczę. **P. Stelmach, Podhajce** (Galicya). 2195 2 10

Koncypienta

z prawem substytucyi, poszukuje **Dr Herman Krieger, adw. w Krakowie,** Floryańska 18. Oferty nieprzyjęte pozostają bez odpowiedzi. 2236 3 3

ZEGARMISTRZ

przyjmuje wszelkie reperacye i sprzedaje **okazyjnie** zegarki Omega i Zenith i biżuterye. Na żądanie przychodzi też do domu. 2235 2 3

S. Pemper, Dietlowska 68, I p., of.

Koncypient

z roczną praktyką, poszukuje posady. **Dr Kupfer, Przemyśl,** Grunwaldzka. 2231 2 3

Do sprzedania

nowa kamienica III-piętrowa, w Wielkim Krakowie, wolna od podatku 12 lat, pod przystępnemi warunkami. Wiadomość **S. M.** poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inser. 2240 2 3

Magazyn starożytności

mebli, biżuteryj, makat i t. p.

L. Machowska

Kraków, ul. św. Jana 16.

2241 2 2

Do sprzedania parcela

narożna, przy alei Krasińskiego, 135 sążni. Wiadomość: **20 Z. K.** poste rest. **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 2238 2 3

Lokal

składający się z **2** dużych sal, oraz sklepu, do wynajęcia od 1 kwietnia. — Wiadomość: ul. św. Jana 16. 2242 2 3

Za bezcen!

Tylko przy ul. Brzozowej l. 4, I piętro, resztki wełniane, jedwabie, alpaki, batysty szwajc., etaminy, perkale i t. p.

Przy zakupnie za kor. 10 zwracam za tramwaj. 2021 4 6

L. 964/13 2324

Konkurs.

Wydział powiatowy w Bóbrce rozpisuje konkurs na posadę **inżyniera drogowego.**

Do posady tej przywiązaną jest płaca roczna 3600 K, dodatek aktywalny 720 K, oraz zwrot kosztów podróży za objazdy dróg.

Posada będzie nadaną na razie prowizorycznie, poczem może nastąpić w razie wydatnej służby stabilizacya z prawem do emerytury.

Stosownie udokumentowane podania należy wnosić do **1 kwietnia b. r.** do Wydziału powiatowego w Bóbrce, przyczem wykazać należy:

1) Obywatelstwo austryackie;
2) Nieprzekroczony 40 rok życia;
3) Świadectwo zupełnego zdrowia;
4) Ukończone studya techniczne na wydziale budownictwa lądowego z dwoma egzaminami państwowemi, oraz praktykę przy budowie dróg i mostów;
5) Znajomość obu języków krajowych;
6) Nieskazitelną przeszłość.

Z Wydziału Rady Powiatowej w Bóbrce, dnia 5 marca 1913.

Prezes: *Mycielski.*

Z Drukarni Literackiej w Krakowie. ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.